

3

DISSERTATIO I. HISTORICA
DE
IGNATIO
VERITATIS CONFESSORE
ET MARTYRE

QVAM
ANNVENTE NVMINE DIVINO
AMPLISSIMÆ
FACVLTATIS PHILOSOPHICÆ
INDVLTV
PRO

L O C O
IN EADEM FACVLTATE
OBTINENDO
AD DIEM XII. MARTII AN. MDCCXXII.
H. L. Q. C.

ERVDITORVM EXAMINI
SVBJICIET
M. CHRISTOPH. BEYER.

L I P S I Æ,

LITERIS ANDR. MART. SCHEDII.

THE AMERICAN

AND THE AMERICAN

AMERICAN

AMERICAN

AMERICAN

AMERICAN

AMERICAN

AMERICAN

PERILLVSTRI
ATQVE
EXCELLENTISSIMO DOMINO
DOMINO
LVDOVICO
ALEXANDRO
DE
SEEBACH,
DYNASTÆ GIERSTADII
ET VTRIVSQUE FAHNERII,
POTENTISSIMI
POLONIARVM REGIS
ET
ELECTORIS SAXONIÆ
MINISTRO STATUS
ATQVE
CONSILIARIO INTIMO,
DOMINO! MEO
GRATIOSISSIMO
PERENNEM FELICITATEM.

PERILLVSTRIS
DOMINE,
DOMINE GRATIOSISSIME,

ui tam sublimem lo-
cum, in quo maxima
& immortalia Tva,
quibus Rempublicam Tibi
devinxisti, merita Te collo-
carunt,

carunt, petere & veneran-
dum TVVM conspectum, VIR
PERILLVSTRIS, humilis sub-
ire audeo, nisi gratia TVA,
qua omnes TIBI deditos be-
nignissime foves, omnem ani-
mo metum excutere juberet,
a temeritatis culpa me haud
excusatum iri, vererer. Novi,
quantus sit PERILLVSTRIS
NOMINIS TVI splendor,
neque me latet, quam gravia
sint, quam ardua pro publica
salute negotia, quæ excelsum
TVVM nullisque laboribus
fractum animum exercent;
Hæc tamen detinere me non
potuerunt, quo minus pieta-
tem in TE meam, qua PER-
ILLVSTREM TVAM EXCEL-
LENTIAM tacito pectore huc-
(2 usque

usque veneratus fui, publice
testari audeam. Ad illud
enim cum evectus es digni-
tatis fastigium, quo publicas
res geris, tanta sane circum-
spectione eas administras, ut
unice Reipublicæ & natum
TE esse, & vivere, prædicent
omnes, quorum ante oculos
obversantur ea, quæ pro am-
plificanda ejus salute, pro
conservando bono communi
hactenus peregisti, assidue-
que peragis. Certe qui re-
rum humanarum eventa ex
aulicæ ac civilis prudentiæ
legibus pensitant, qui sin-
gulares illas dotes, quas, ut
sua in TE munera, accumu-
late congeffit Numinis divini
beneficentia, suspiciunt, ii
tot

tot felices ac secundos rerum
TVARVM successus adscri-
bent uni illi Tvo admirabili
& omnibus pari animo, invic-
to rationis robori, eximia
ac singulari doctrinae tot vir-
tutibus nobilitatae & ad sum-
mum perductae. Ita enim
semper & ubique versaris, ut
in consiliis capiendis promti-
tudinem cum prudentia, in iis
exequendis prudentiam cum
singulari constantia, constan-
tiam cum sinceritate, sinceri-
tatem cum indefesso tandem
& invicto in negotiorum
multitudine ac varietate la-
borandi conatu felicissime
conjungas. Rapiuntur sane in
admirationem, qui tot egre-
giarum virtutum, quae in

unum rarissime conveniunt,
tam illustre exemplum TE
esse, vident, quæ, dum singu-
lari quoque modestia ac hu-
manitate nobilitantur, omnes
simul in TVI amorem pro-
vocant & venerationem per-
petuam; inprimis autem eos,
quos literarum studiis sincera
mente deditos TVO favore
complecti non dedignaris.
Proinde patere, ut publicum
aliquod devotissimi erga TE
animi mei testimonium extet,
& benigne accipe, quod
PERILLVSTRI NOMINI TVO
sacrum esse, cupio, quod
mente devota offero. Et
quamvis me non fugiat,
quam exculta, quam polita,
quanta doctrina referta esse,
debe-

debeant, quæ a tot illustri-
bus negotiis animum TVVM
avocare audent, me tamen
temeritatis notam incurrere,
haud permittit gratia TVA,
quæ benignissime excipit
eos, qui ab ILLVSTRI TVO
NOMINE omne studiorum
suorum præsidium petunt at-
que tutelam. Numen vero
immortale supplex veneror,
ut PERILLVSTREM EXCEL-
LENTIAM TVAM Regi, Pa-
triæ & omnibus bonis corpo-
ris mentisque viribus diu
fospitem fervet, Teque pro
publica salute excubantem,
continuis rerum secundarum
successibus fortunare pergat.
TVÆ gratiæ me totum com-
mitto, læto inprimis & exful-
tanti

tanti animo, quod nunc mihi
palam licet proferre, quos
conceptus intus inclusosque
gero, summæ erga EXCEL-
LENTIAM TVAM observan-
tiæ venerationisque testes;

PERILLVSTRIS EXCELLENTIÆ
TVÆ

Devotissimus

CHRISTOPH: BEYER

PRÆFATIO.

Veritatis Confessorem
& Martyrem, qui cum
bestiis Romæ certa-
men aggressus pro Evangelii ve-
ritate vitam suam tradiderat,
suoque sanguine DEI Eccle-
siam nobilitaverat, Sanctum
Ignatium, Antiochiæ quondam
Episcopum, sisto tibi, Lector Be-
nevole, non frustra laboratu-
rum

PRÆFATIO.

rum me fuisse persuasus. Quod si enim juvat, pie recolere eorum memoriam, qui, furentibus persecutionibus, Martyrii corona redimiti bene de Ecclesia, bene de universo christianorum nomine meriti sunt; quod si & fidem confirmat, & animum ad imitandum impellit, nosse, quo zelo pro fide decertaverint, qua mentis constantia mortem oppetierint suasque cervices hostibus præbuerint, qui in describenda tam sinceri Pastoris, tam præclari primæ Ecclesiæ Martyris occupatus fui, qualemcunque meam operam contemnendam haud prorsus fore, existimo.
Sisti-

PRÆFATIO.

*Sistitur autem tibi Vita illius
ex probatissimis Rei Ecclesi-
asticæ Scriptoribus collecta,
usque ad Martyrium, quod
Seculo post Christum natum
secundo infractus animo con-
summavit sub Trajano, Impe-
ratore, DEI Ecclesiam cru-
deliter vastante & christia-
norum sanguine pene inebri-
ato. Immanis hujus persecu-
tionis illustris victima fuit
Ignatius, qui tamen cum mor-
tis sententiam audiret, effuse
lætatus expectabat mortem,
qua DEUM consequeretur,
votorum suorum finem. Pro-
inde quæ de ingenti ejus, quo
totus flagrabat, Martyrii desi-
derio,*

X 2

PRÆFATIO.

derio, de humilitate, generosa,
cum catenas gestaret, magna-
nimitate, animi constantia &
fortitudine aliisque, quibus
insignis erat, virtutibus, tum
quoque de ejus itinere Anti-
ochia Romam dicta a me fue-
runt, haud temere dixi. Du-
ces mihi elegi Acta Martyrii
& Martyris Epistolas, eas
nempe, quas a stellionum as-
sumentis liberas reliquerunt
nobis anteriora Secula. Atque
harum quidem autoritate quæ
scripsi, abunde satis probavi,
adjectis Martyris ipsius ver-
bis, idiomate primum Græco
ex Codice Mediceo, quem in
Bibliotheca Medicea Magni
Etru-

PRÆFATIO.

*Etruriæ Ducis inventum pri-
mus vulgavit Vir doctus,
ISAACUS VOSSIUS, post eum
iterum vulgatus a JOANN:
BAPTISTA COTELERIO
& THOMA SMITHIO.
Mox vero adjeci Versionem
Latinam ex Interprete Veteri,
quem Seculo quidem superi-
ori in Anglia repertum publi-
cam in lucem produxit USSE-
RIUS, Armachanus, dum vi-
vebat, Archi-Episcopus, qui-
que vel eo nomine Usseriani
interpretis nomine eruditis ve-
nire consuevit. Barbara est,
fateor, Interpretis hujus ver-
sio; sed cum apprime respon-
deat Codici Mediceo, casti-*

PRÆFATIO.

gare eam, duxi mihi Religi-
oni; Cui simul accedit, quod,
si qua forte laudarunt ex
Ignatii Epistolis ante sextum
post Christi nativitatem Secu-
lum, Ecclesiæ Patres, lauda-
ta probe conveniant cum Epi-
stolis, quæ sunt in Editione
VOSSII & USSERII, cau-
samque exinde fidenter asse-
rendi arripuerint eruditi, eas-
dem nos tandem habere Epi-
stolas, quas habuit Eusebius,
quas edidit Polycarpus, quas
scripsit Ignatius. Si qua ta-
men fuerunt in adjecta a me
Versione Latina, quæ, Græco
Idio-

PRÆFATIO.

*Idiomati nimium indulgente
Usseriano, ut vocant, Inter-
prete, laborabant obscuritate,
in notis & animadversionibus
illustravi; Quæ Pseudo-Igna-
tii manu interpolata fuerunt
& adulterata, ex Codice Græ-
co-Vulgato ejusque Interprete
annotavi; Germana a spuriiis
separavi, si quoque fieri po-
tuit, EUSEBII &, qui eum
Latina Versione donarunt,
HIERONYMI & RUFINI,
confirmavi autoritate. Hæc
sunt, quæ te scire, mea in-
terest, Lector Benevole; Re-
liqua tibi dabit brevi prodi-
tura*

PRÆFATIO.

tura de eodem argumento Dis-
sertatio secunda. A tua au-
tem humanitate laborum me-
orum expecto judicium; Æqui
bonique facias, peto, meos
conatus, tuoque favore me
complecti non dedigneris.

Vale!

ΣΥΝΟΨΙΣ.

- §. I. *Christus post suum ad Patrem discessum plantatam sibi in terris Ecclesiam gubernandam reliquit suis Apostolis.*
- §. II. *Ex quo amplificari cœpit christiana religio, experta ubique fuit sortem durissimam.*
- §. III. *Externo & interno bello Christi Ecclesiam infestat diabolus. Eam immani persecutione angit, Nervâ, Romanorum Imperatore, extincto, ad Imperii gubernacula euectus Trajanus.*
- §. IV. *Sub ejus imperio Martyrium gloriose consummavit Antiochene Ecclesie Episcopus, S. Ignatius.*
- §. V. *De ejus patria & parentibus nihil tradunt antiqui Ecclesie Scriptores.*
- §. VI. *Hoc autem nonnulli docent, Ignatium eundem fuisse puellum, quem Christus in ulnas susceptum exhibuit suis discipulis.*
- §. VII. *Hanc de Ignatio opinionem communem Græcorum fuisse, scribit ANASTASIVS.*

- §. VIII. Non tamen Græcorum veterum, quod ex
CHRYSTOSTOMO & THEODORETO
probatur.
- §. IX. Sed Græcorum recentiorum. Investigatur
prima hujus commentii origo.
- §. X. Alii alium Ignatiani cognominis significatum
accipiunt.
- §. XI. Vixit Apostolorum ætate Ignatius.
- §. XII. Fuit Antiochenæ Ecclesiæ Episcopus.
- §. XIII. An Metropolitanus?
- §. XIV. Ejus Episcopatus, & ardentissimum Martyrii
desiderium. Patitur sub Trajano christia-
nos, Ecclesiarum imprimis antistites immani
persecutione vexante.
- §. XV. Persecutionis hujus causa & occasio. Tra-
janus venit Antiochiam; Ignatii coram Im-
peratore positi constantia & magnanimitas.
Fertur in eum mortis sententia.
- §. XVI. Excutitur dubium, quod de Ignatio Ro-
mam misso, bestiisque objecto, movit JOSE-
PHVS SCALIGER.
- §. XVII. Iter Ignatii, qui custodiendus traditur
decem militibus, qui Antiochia Romam eum
perducerent.
- §. XVIII. Smyrnam venit Ignatius,
- §. XIX. Una cum Evangelii Doctores, qui itine-
ris comites ipsi adjuncti fuerant.
- §. XX.

- §. XX. Smyrnensi Ecclesiae praest Polycarpus, quem
invisit Ignatius.
- §. XXI. Civitatum & Ecclesiarum, quae haud pro-
cul Smyrna erant, ad eum Legationes.
- §. XXII. Scribit ad easdem Ecclesias, quarum Le-
gati eum convenerant, & ad Romanos,
quod probatur ex Epistolis & Actis Mar-
tyrii.
- §. XXIII. Troadem venit Ignatius. Ibi cum esset,
Ecclesiae Antiochena pacem redditam fuisse,
audivit.
- §. XXIV. Troade scribit ad Philadelphicos, ad
Smyrnenses, & ad eorum Episcopum Poly-
carpum.
- §. XXV. Neapolim venit Ignatius, inde Philip-
pum perducitur. Hic ad Antiochenos, ad
Heronem, & ad Tarsenses epistolas dedisse,
fertur.
- §. XXVI. Polycarpus colligit Ignatii Epistolas.
- §. XXVII. Eruditorum de Ignatii Epistolis judi-
cium.
- §. XXVIII. In iis Epistolis, quae genuinae habentur,
propaganda pietatis & christianae religionis
studium conspicitur.
- §. XXIX. Impostores & Haereticos fugiendos esse,
monet.
- §. XXX. Epistolae testantur de ejus humilitate,
- §. XXXI.

§. XXXI. Magnanimitate & Martyrii desiderio,
cum catenas gestaret.

§. XXXII. Romanorum portum navigando attingit.

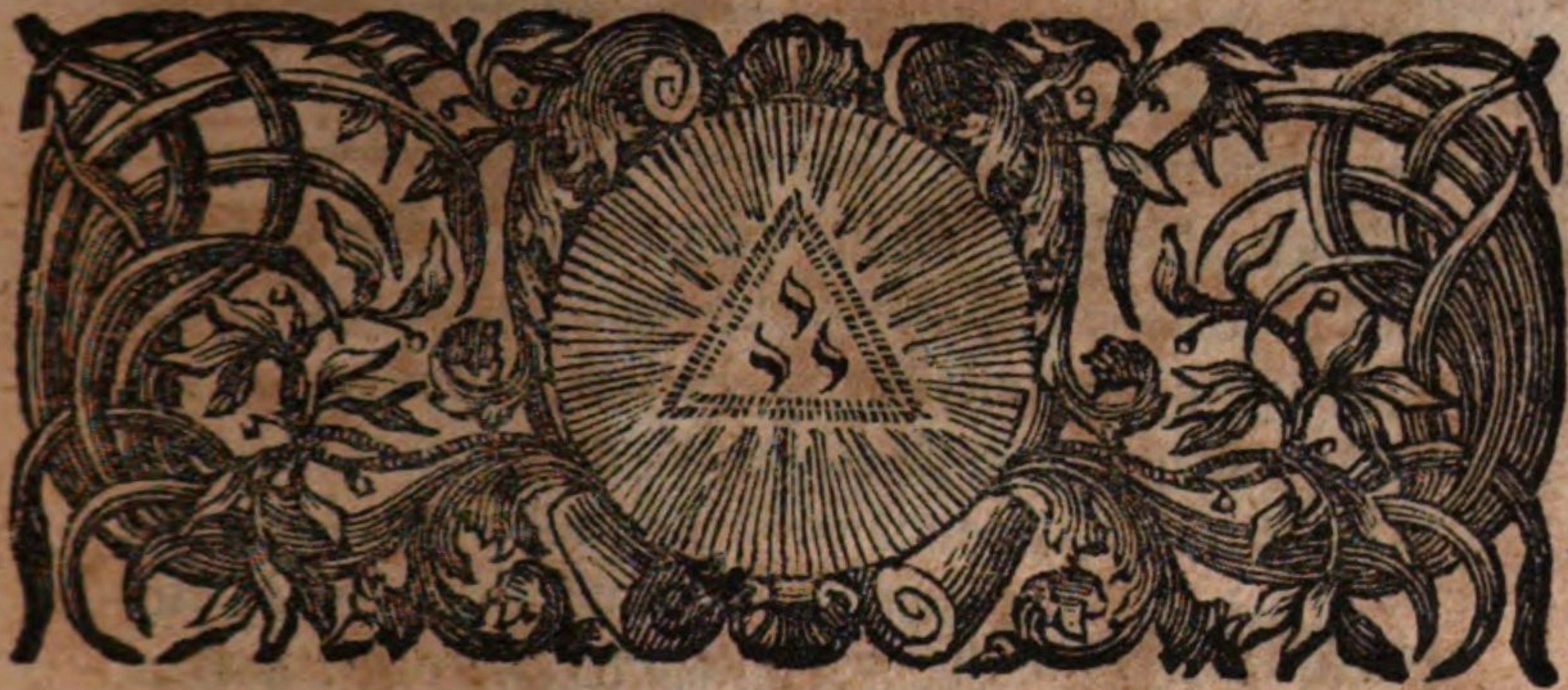
§. XXXIII. Ejus Martyrium.

§. XXXIV. Quid de eorum sententia statuendum,
qui cor Ignatii exscissum inque singulas sectionibus inventum fuisse, dicunt JESU nomen
aureis literis scriptum?

§. XXXV. Reliquia ejus Antiochiam deportata fuerunt.

§. XXXVI. Illas iterum translatas fuisse, probatur.
Conclusio.

DE IGNATIO VERITATIS CONFESSORE ET MARTYRE.

§. I.

Ot hostiles & nefarios in christianæ Religionis sanctitatem conatus felicissime tandem domitos compreserat, tot miraculis & doctrinis veritatem illius adversus hostes & inferni impetus munitam confirmaverat optimus Salvator, Dei filius, cum post suum ad Patrem discessum plantatam sibi in terris Ecclesiam gubernandam relinqueret suis discipulis, quos suâ doctrinâ imbuitos, effusoque in eos largiter Spiritu sancto
A ejusque

ejusque dotibus, divinâ virtute instructos mittebat in universum terrarum orbem ad prædicandam gentibus christianæ Religionis fidem ubique propagandam & adversus hostium & diaboli insultus defendendam. Sequebantur hæc sui Doctoris jussa & curam gerebant tanti officii, ad quod vocatos satisque instructos se esse, animadvertabant Apostoli colligentes Deo Ecclesiam, eâque, quâ fieri poterat, sanctitate custodientes traditam sibi à Præceptore doctrinæ puritatem, vitæ ac morum integritatem fideique christianæ simplicitatem nullis erroribus contaminatam aut conspurcatam.

§. II.

Ex quo autem tot confirmata miraculis magis ac magis celebrari inciperet christiana Religio, confligendum ipsi erat cum infensissimis hostibus, qui, agnitâ nondum Paganismi absurditate, funditus eam eliminaturi universum christianorum coetum, & qui huic præpositi erant, Ministros Ecclesiæ dirissimis angebant persecutionibus. Quanto terrore concussa, quanto impetu oppugnata ubique fuit illâ ætate hujus doctrinæ veritas! Quot calamitatibus jactata, quot tandem cruciatibus vexata fuit Christi Ecclesia, effuso sanguine & innocenti Sanctorum cruore madens, nec absimilis navi undique à fluctibus agita-

agitata & fere quassata, quæ Christum vehebat, sed dormientem. Deo enim sic permittente, multos insignes pietate christianos & sinceros Evangelii Doctores, in quorum præprimis capita grassabatur persecutorum iniquitas, non ob atrocía peccata & nefanda crimina, sed quia in Christum credebant, quia ejus doctrinam profitebantur, ad supplicia tractos multiplici crudelissimæ mortis genere affectos fuisse, ignotum esse non potest, qui seculi post Christum natum primi atque secundi monumenta Historiarum paulo curatius inspexerit.

§. III.

Scilicet externo & interno bello Dei Ecclesiam acerbè & crudeliter infestabat insensissimus Dei hostis, Diabolus, cumque immani in Christum ejusque Ecclesiam odio flagret, iis præsertim temporibus, cum Dei regnum & christianam Religionem tot incrementa sumere, invidiosus videret, nihil non moliebatur, quo gloriam Christi, hominum salutem ac Ministerium verbi conspurcaret, funditusque everteret, sui vero regni limites extendendo, tanquam fortis armatus eos cum insigni tandem potentia tueretur. Inter medias equidem procellas sua interdum impetrabat halcyonia, pacemque nonnullam atque tranquillitatem ortam sibi esse, videbat christiana

Religio. Domitiano enim, Romanorum Imperatore, cum alioqui omnibus hominibus tyranno gravissimo, tum imprimis Christi & Ecclesiæ acerrimo hoste, è rebus humanis sublato, & succedente in imperio Nerva Coccejo, in his quasi induciis mediocriter respirabat, ac veluti coelo sereno verbi divini passim sementem faciebat christiana Ecclesia. Non diu tamen durabat felix ille christianorum status; Nerva enim post unicum sui imperii annum extincto, ad supremam tandem in regno dignitatem assurgebat Ulpius Trajanus, exeunte anno Christi centesimo, sub cuius fanè imperio novis artibus, insidiis atque crudelitatibus concussa fuit Christi Ecclesia. Erat alioquin bonus ac laude dignus Princeps, Trajanus, justitia & humanitate clarissimus, adeo, ut paulo post lætæ acclamationis, quoties creabant Imperatorem, formulam præbuerit: *Sis felicior Augusto, sis melior Trajano!* Est præterea non pessimæ naturæ argumentum, quod aliquando prætorii Præfectum eligens gladiumque ei tradens, *hoc ense*, dixisse fertur, *contra meos hostes uteris, cum justa tibi mandavero; quod si vero me videris injuste agere, contra me ipso utitor.* Sed cum distinctæ sint a christianis virtutibus, quæ a natura proveniunt, virtutes politicæ, eum fanè se gessit, ut inter hostes Christi & cruentos christianæ religionis persecutores post Neronem ac Domitianum, Imperatores, tertius fuisse, censeatur,

atur, qui novam eamque gravissimam persecutionem in omnium christianorum & Ecclesiæ Christi ciebat interitum. Quanto in eam furore sævierit, causaque non explorata christianos infontes, qui statò die ante lucem convenientes, sacramento non in scelus aliquod se se obstringebant, morti addixerit, abunde apparet ex insigni illa Epistola, quam ad Trajanum dedit literis & facundia celebris Scriptor, PLINIUS secundus, quæ est 97. *Epistol. Plinii, Libr. X. collata Imperatoris ad Plinium responsione, ordine 98.* Interim Evangelii Doctores, qui medias inter cruces, gladios, ignes innumeraque tormenta velut hospites & omnis politicæ dominationis & mundanorum bonorum expertes, doctrinæ & orationi incumbabant se invicem & suas Ecclesias ad patientiam & ad perferendas has adversæ fortunæ injurias assidue cohortantes, parati erant, suas pro Christi doctrina præbere cervices. Rapiiebantur multi ad supplicium christianorum Doctores, quorum crimen erat præcipuum, quod erant christianorum Doctores; Inter quos *Evarestum, Clementem, Alexandrum, Quirinum, Sulpitium & Servilianum, Nereum & Achilleum* fuisse, nec non reliquos per Italiam Doctores eandem Trajani violentiam fuisse expertos, referunt CENTURIATORES MAGDEBURGENSES. *Centur. II. Cap. III. p. m. 10.*

§. IV.

Imperatore itaque una cum populo insano singulatim per civitates contra christianos eorumque Doctores persecutionem exasperante, ob Evangelicæ veritatis doctrinam Antiochia Romanam ductus gloriose simul consummavit martirium sincerus ille Antiochenæ Ecclesiæ Episcopus, sanctus Ignatius. Victimam Deo oblatam vix vidit illustriorem illa ætate Ecclesia. Fuit is inter cæteros Orientis Episcopos merito primus, qui & vitæ meritis & Evangelii prædicatione alios facile antecellebat. *Qualis enim quantusque fuerit in Ecclesia Ignatius, qui non uni Ecclesiæ Antiochena, non uni Provincia, Syriæ, sed toti penitus Orienti præfectus videbatur Episcopus, ejus Epistolæ, quas, cum Romam a militibus duceretur, bestiis objiciendus, ad diversas scripsit Ecclesias, abunde satis declarant, quod ait CÆSAR BARONIUS in Annal. Ecclesiast. ad annum Christi 109. Tom. II. pag. m. 29. §. V. conf. ABRAHAM: BZOVIVM in Epitom. ad Annal. Baronii, ad ann. Christ. 109. pag. m. 192.* Proinde eum præprimis ad necem trahebat hominum furor, populum, qui huic subjectus erat, quamvis innumerabilem, facile tamen vel a sententia dimoveri, vel a constantia deterreri posse, persecutoribus, quod res erat, existimantibus.

§. V. Quæ

§. V.

Quæ ejus patria, qui parentes ipsi fuerint, quomodo in adolescentia institutus, qua occasione vel conversus fuerit, vel ad graviores, quas tandem tenuit, functiones ascenderit? id fane est, de quo silent scriptores Ecclesiastici, quorum plerique omnes, sive ejusdem, sive diversi ævi, in enarrandis Sanctorum martyriis occupati, parentum, patriæ nataliumque memoriam & universam illorum vitæ præcedentis rationem literis mandare atque posteritati relinquere neglexerunt. Equidem patriam ejus memoriæ prodidisse videtur Scriptor Arabs, GREGORIUS ABULPHARAGIUS, qui a NURA, Sardinia oppido, Nuranensem vocat Ignatium in *Dynastiæ Historiæ, Dynast. VII. pag. 119.* confirmante hujus Arabis scripturam PHILIPPO CLUVERIO, *Cap. 1. Sardinia Antiqua*, quod refert WILHELM. ERNEST. TENTZELIUS in *Dissertation. de Apophthegmate Ignatii: Ο ΕΜΟΣ ΕΡΩΣ ΕΣΤΑΥΡΩΤΑΙ* §. 1. 2. De ejus vero parentibus nihil tradunt Scriptores tum antiqui, tum recentiores, si exceperis RICHARDUM MONTACUTIUM, qui Profelyti cujusdam Antiochenensis filium fuisse, docet Ignatium in *Originibus Ecclesiasticis, Tomi prioris Parte posteriori pag. 212.* eodem auctore TENTZELIO l. c. §. 3. quam tamen opinionem, quia

quia nec veteres, nec probatos habet auctores, merito relinquendam esse MONTACUTIO, quilibet per se facile intelligit.

§. VI.

Satis vero familiaris facta est quorundam Doctorum sententia, qua Ignatium eundem dicunt fuisse puellum, quem Christus discipulis suis de regimine mundano certantibus, humilitatis exemplum daturus in ulnas susceptum exhibuit dicendo: *Εάν μή τις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τῆτο, ὃ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ὀρα- νῶν, ἀτque exinde τῷ θεοφόρῳ cognomentum eum simul accepisse, contendunt. Est antiquissima recepta inprimis in libris Græcorum Liturgicis & Ritualibus sententia. Locus habetur, animadver- tente viro doctissimo, CASIMIRO OUDINO in Commentar. de Scriptoribus Ecclesiæ antiquis Tom. I. ad annum Christi 110. p. 71. in Græcorum tum Menæo vetere, Venetiis, tum etiam in novo Anthologio Romæ edito, ad diem 20. Decembr: Οὗτος ἦν ὁ μακάριος, ὃν ἔτι νήπιον ὄντα κρατῆσαί Φα- σι τὸν δεσπότην, καὶ ἀναγκαστάμενον εἰπῶν: εάν μή τις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τῆτο, ὃ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ὀρανῶν. Καὶ ὃς τῶν τοιούτων παι- δῶν δέξεται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. Διὰ τῆτο καὶ Θεόφορος ἐκλήθη. Beatus erat ille, quem adhuc tenellum existentem sustulisse Dominum ajunt, & ulnis eum amplexatum, dixisse: Nisi quis humi-
liave-*

liaverit se ipsum sicut parvulus iste, nequaquam intrabit in regnum cælorum, & qui unum ejusmodi parvulorum susceperit in meo nomine, me suscipit. Propterea & Theophorus appellatus est. Eadem quoque inter primos ille, quem dicimus, METAPHRASTES retulit, quæ habet JACOBUS USSERIUS in not. & animadversionibus in Martyrium Ignatii apud COTELERIUM Tom. II. de Patribus Apostolicis pag. 172. not. 4. τὸν τῷ Θεοφόρῳ Φασὶ κομιδῇ ὄντι νηπίῳ τὸν χριστὸν, ἔτι τὰς ἐν κόσμῳ διατριβὰς ποιῶμενον, τὰς ἀχρεάντης τε αὐτῷ ἐπιθεῖναι χεῖρας, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἀποβλέψαντα, εἰ μὴ τις εἰπὲν, ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τῆτο, & μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ὁρατῶν. Huic Theopboro, cum esset adhuc plane puer, ajunt, Christum adhuc versantem in mundo intemeratas manus imposuisse, & ad populum intuentem dixisse, Nisi quis seipsum humiliaverit ut hic puerellus, non intrabit in regnum cælorum. Et post METAPHRASTEN, NICEPHORUS Libr. II. Histor. Ecclesiasticæ Cap. 35. de Petro scribens sequentia nobis tradit: Ἐν Ἀντιοχείᾳ, πρῶτον μὲν Εὐάδιον, μετὰ δὲ τῆτον τὸν ὄντως θεόληπτον τὸν Θεόφορον ἐτίθει Ἰγνατίον, ὃν ἔτι νήπιον ὄντα, ὡς ἀπλᾶν καὶ ἀκέραιον ἐνδείκνυμενος, εἰ μὴ ἐπίσης ἐκείνῳ γένοιτο [ὃν] διδόνον, ἥμισυ ἔλεγε τῆς κηρυττομένης βασιλείας ἐπιτυχῆν. Antiochia primum Evodium, deinde reverà numine afflatum Theopborum collocavit Ignatium, quem tenellum etiam-

num, tanquam simplicem atque integrum Christi discipulis ostendens, nisi ei ipsi similes fierent, nequaquam illos in regnum, quod tum predicabatur, perventuros esse, dixit, eodem auctore USSERIO l. c. conf. COTELERII not. 2. in Ignatii Epistol. ad Ephesios, Tom. II. de Patribus Apostolicis pag. II.

§. VII.

Atque hanc quidem de vocis, *τὸ θεοφῶς* origine sententiam communem Græcorum fuisse, testis est sedis Romanæ Bibliothecarius, ANASTASIUS, in scholiis ad Synodum octavam, quam Latine editam inscripsit Adriano, secundo nominis hujus Pontifici. Sistit nobis hanc Synodum JOHANNES HARDUINUS Tom. II. *Collection. Reg. Maxim. Conciliorum* una cum ANASTASII annotationibus, quarum evolve *annotation. ad Act. I. p. 941.* ubi, *tradunt*, inquit, *Græci, quod parvulus quem Dominus advocatum statuit in medio dicens: Nisi conversi fueritis & efficiamini sicut hic parvulus &c. iste Ignatius fuit, & idcirco hunc Deiferum nuncupant.* Ac proinde, nec aulos fuisse, addunt Apostolos ei, cum ad Episcopatum Ecclesiæ eveheretur, manus imponere, quem ore Dei laudatum ejusque tactu sanctificatum fuisse, cognoverint, quod eodem loco affir-

affirmat ANASTASIUS. *conf. COTELE-
RIUM l. c. & NATALIS ALEXANDRI
Histor. Ecclesiast. Tom. III, Secl. I. Cap. XII.
Articul. XVI. pag. m. 53.*

§. VIII.

Utrumque vero commentum merito ri-
dent & communi fere consensu explodunt eru-
diti: Qui enim fuerunt Græci ab ANASTA-
SIO laudati, quorum auctoritate ad nostram
usque ætatem pervenit utraque hæc de Ignatio
sententia? Certe non veteres fuerunt, non
fuit eorum aliquis, qui ante ANASTASIUM
scripserunt in Græcorum Ecclesia; Audiamus
JOHANNEM CHRYSOSTOMUM, Ec-
clesiæ Antiochenæ quondam Presbyterum, qui
Christum nec vidisse, nec ulla cum ipso ne-
cessitudine aut familiaritate conjunctum fuisse,
ait, Ignatium, *Homiliâ in S. Ignatium, Marty-
rem*, quæ est ordine XLII, Tom. I. Oper.
CHRYSOSTOMI p. m. 503. & primo statim
ejusdem Homiliæ Exordio, impositione ma-
nuum ab Apostolis factam ad dignitatem Epi-
scopatus eundem evectum fuisse, scribit: θαυ-
μάζω τὸν ἄνδρα ἰγὰρ, ὅτι παρὰ τῶν ἁγίων ἐκείνων
τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐνεχειρίσθη, καὶ αἱ τῶν μακαρίων
ἀποστόλων χεῖρες τῆς ἱερέας ἐκείνης ἤψαντο κεφαλῆς.
Virum ego admiror, quod a Sanctis illis princi-

patum hunc obtinuerit, & beatorum Apostolorum manus sacrum illud caput tetigerint. Eadem nos docet post JOHANNEM CHRYSOSTOMUM, THEODORETUS, Dialogo I. Ἀκήκοας δὲ πάντως Ἰγνάτιον ἐκείνον, ὃς διὰ τῆς τῆς μεγάλης Πέτρῃ δεξιᾶς τῆς ἀρχιερωσύνης τὴν χάριν ἐδέξατο. Audivisti prorsus Ignatium illum, qui per Petri dextram Pontificatus gratiam accepit, referente hæc JOHANN. PEARSONIO in vindiciis Epistolarum S. Ignatii, Part. II. Cap. XII. apud COTELERIUM Tom. II. De Patribus Apostolicis pag. 399. Nihil ergo, quos ex veteribus adduximus, reliquerunt nobis de iis, quæ tradunt Doctorum nonnulli; satis eorum commenta de Ignatio confutant, utrumque quidem JOHANNES CHRYSOSTOMUS, THEODORETUS autem posterius, ut adeo exinde appareat, neutrum eorum aut quarto, aut quinto post Christum natum Seculo innotuisse Ecclesiæ Græcæ Scriptoribus.

§. IX.

Fuerunt ergo Græci recentiores, quorum quidem testimonio & auctoritati debemus utramque hanc de Ignatio sententiam veteribus incognitam & a notione, quam ii habebant περὶ τῆς θεοφύρας, prorsus alienam, quod sua simul

mul assertionem comprobant NATALIS ALEXANDER & JACOBUS USSERIUS, ille quidem *Tom. III. Histor. Ecclesiastic. Secul. I. Cap. XII. Articuli. XVI. pag. m. 53.* hic vero in notis & animadversionibus in Acta Martyrii S. Ignatii not. 4. apud COTELERIUM *Tom. II. de Patribus Apostolicis pag. 172. Conf.* præter OUDINUM loco supra citato Mr. TILLEMONT *dans ses Memoires pour servir à l' Histoire Ecclesiastique. Tom. II. Part. II. pag. m. 43.* nec non CENTURIATORES MAGDEBURGENSES *Centur. II. Cap. X. pag. m. 127.* Primam vero hujus rei originem erudite investigavit eamque detexit doctus Ignatii vindex, JOHANN. PEARSONIUS, *Part. II. vindictarum Ignatianar. Cap. XII.* Exorta nempe fuerat Seculo ad finem fere vergente nono inter Photium & Ignatium, Patriarchas Constantinopolitanos, controversia; Magnum erat hujus Ignatii nomen & propter loci dignitatem, quam amiserat, & propter exilia & ærumnas, quas fuerat passus. Quæ hujus causa acta fuerint illa ætate in Conciliis, prolixè nobis exponunt Tomi Conciliorum, quorum evolve Concilium Constantinopolitanum IV. *Tom. V. apud JOHAN. HARDUINUM pag. 749. seqq. collat. pag. 943. seqq.* Jam vero ad restituendum suæ dignitati Ignatium maxime intentum fuisse, docet vir modo lauda-

tus Nicolaum , summum Pontificem , quod apparet ex Actis ejusdem Concilii , imprimis vero ex literis Nicolai , Pontificis , quæ eodem habentur Tomo Conciliorum *pag. 1019. seqq.* Anastasium vero ea in re Constantino-
polin missum & cum iis , qui a partibus e-
rant Ignatii, versatum audivisse, ait has nugas,
quas tandem ætate posteriori rursus ab iis ac-
ceperit posterisque una cum multis propagave-
rit **SIMEON METAPHRASTES**. At-
que hi sunt Græci , a quibus traditum nobis
fuit & relictum utrumque illud de S. Ignatio
commentum , autoritati eorum debemus illius
originem , repugnantibus tamen , quos supra
nominavimus , ex veteribus **JOANNE CHRYSOSTOMO & THEODORETO** , qui &
iis , quos laudat **ANASTASIUS** , & **SIMEONE METAPHRASTE** ætate fue-
runt longe antiquiores.

§. X.

Atque hæc est causa ; quare , rejecto
hoc , quem Græci recentiores volunt , vocis
τὸ θεοφόρον significatu , alium eruditi accipiunt,
ut nempe dictus fuerit Ignatius , *Theophorus* ,
quasi ille , qui Christum in se portat , quod
ex sententia ab Imperatore lata intelligitur ;
Sub hoc enim nomine, *θεοφόρον* , habito ad
rem

rem ipsam , quæ voce significatur , respectu , in vincula conjectus fuit Episcopus , ut constat ex vetustissimis Actis ejus Martyrii , in quibus Trajano , Imperatori , *Cacodæmonem* illum vocanti respondisse , fertur : *Nemo Theophorum Cacodæmonem vocat* , & quis esset Theophorus ? interroganti , iterum respondisse : *Qui Christum habet in pectore*. Mox vero Trajanum , audita hac Ignatii confessione , sententiam in eum tulisse , vinctumque a militibus Romam , ut bestiarum fieret cibus , duci jussisse , eadem testantur Acta Martyrii , quæ exhibent nobis Acta primorum Martyrum sincera & selecta , collecta & observationibus illustrata a viro Doctissimo , THEODORICO RUINART , Presbytero & Monacho Benedictino & Congregatione S. Mauri , pag. m. 9. collat. pagin. 15. seqq. Conf. eadem Acta , quæ una cum Epistolis Ignatii in lucem emisit notisque illustravit THOMAS SMITH pag. 47. 48. His verbis vera notio asseritur & antiquitas hujus nominis , quod a Græcis veteribus sensu eodem usurpatum fuisse , constat ex S. MAXIMO , qui in Scholiis *ad Caput VII. Cælestis Hierarchie Oper. Tom. I. pag. m. 88.* quæ sub DIONYSII AREOPAGITÆ nomine circumferuntur , sanctorum Thronorum ordinem *θεοφόρον* dixisse , observat Dionysium. *Σημειῶσαι, ὅτι τὸ τῶν ἁγίων θρόνων τάγμα θεοφόρον*

ρον εἶπεν, ὡς Φέρον ἐπαναπαυόμενον νοητῶς τὸν θεόν.
Nota, quod etiam sanctorum Thronorum ordinem Deiferum dixerit, tanquam, qui Deum ferat in ipso intellectualiter quiescentem, ex interpretatione BALTHAS. CORDERII, Societatis Jesu Theologi, adde paraphrasin PACHYMERÆ in idem Caput VII, pag. 98.

§. XI.

In tradenda ergo vocis origine & ratione, quamvis in sententiarum diversitates eruditi abierint, in eo tamen, quotquot evolvi rei Ecclesiasticæ Scriptores, conveniunt omnes eorum, qui Apostolorum ætate vixerunt, non postremum fuisse sanctum Ignatium, quem illis familiariter usum, ab ore eorum pependisse, καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων αὐτοῖς κοινωνῆσαι, omnium, quæ vel dicta, vel non dicta ab iis fuerant, participem factum fuisse, animadvertit CHRYSOSTOMUS *Homilia in S. Ignatium, Tom. I. Oper. pag. 498.* Sunt, qui Petri & Johannis discipulum eum fuisse, scribunt, quod ex ejus epistolis, quas ad Johannem & Mariam eum dedisse, tradunt, sumtum, aut ex fide *Actorum Martyrii* dicendum esse videtur, licet de tempore & loco, sive in Palæstina, sive in Syria, sive potius una cum Polycarpo, quod eadem Acta asserunt

§. III.

§. III. in Asia minori, nondum constet. Sunt deinde, qui Apostolum vocantes Ignatium unum e septuaginta Christi discipulorum numero eum fuisse, docent, quam posteriorem Græcorum esse sententiam, refert *Monf. TILLEMONT dans ses Memoires pour servir a l' Histoire Ecclesiastique Tom. II. Part. 2. Articul. I. pag. m. 45. seqq.*

§. XII.

Hoc præterea communi consensu assentunt eruditi, gubernandæ Ecclesiæ Antiochenæ temporibus Trajani, Imperatoris, præfuisse Ignatium & in Evodii Episcopatum successisse, sorte quidem Apostolorum & impositione manuum, cujus rei testes supra adduximus JOHANNEM CHRYSOSTOMUM & THEODORETUM *l. c.* quem posteriorem quoque refert NATALIS ALEXANDER *l. cit. pag. 53.* Episcopum a Petro secundum eum fuisse, affirmant alii, alii tertium. Sequentia posteritati reliquit EUSEBIUS *Libr. III. Histor. Ecclesiast. Cap. XXII. pag. m. 73.* Ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπ' Ἀντιοχείας Εὐοδίου πρῶτος καταστάντος, δεύτερος ἐν τοῖς δηλωμένοις Ἰγνάτιος ἐγνωρίσθητο. *Apud Antiochiam verò, defuncto Evodio, qui primus ejus loci constitutus fuerat Episcopus, secun-*

duis tum maxime florebat Ignatius, interprete HENRICO VALESIO. Adde NICEPHORUM *Cap. II. Libr. III.* quem in margine notat VALESIUS *l. c.* Et ipse Ignatius in Epistola, quam ad Antiochenos scripsisse, dicitur *μνημονεύσατε Εὐοδίου τῷ ἀξιωματικῶς ποιμένος ὑμῶν, ὃς πρῶτος ἐνεχειρίσθη παρὰ τῶν Ἀποστόλων τὴν ὑμετέραν πρεσβυτείαν.* *Memento*, inquit, *Evodii digne beati pastoris vestri, qui primus constitutus est ab Apostolis vester Antistes.* *vid. Epistolam ad Antiochenos, quæ habetur in COTELERIO l. c. pag. iii. & in Editione ISAACI VOSSII pag. m. 86.* At vero ordine tertium in sede Antiochena post Petrum, Apostolum, constitutum eum fuisse, nos docent HIERONYMUS *in Catalog. Scriptor. Ecclesiast.* & SOCRATES *Libr. IV. Histor. Ecclesiast. Capit. VIII. pag. m. 313.* qui tamen mutui Doctorum dissensus nullum parit rei errorem, illis quidem, qui secundum a Petro eum fuisse, scribunt, ab Evodio, ejus antecessore, qui primus post Petrum Antiochiæ erat Episcopus, his vero a Petro computi initium facientibus. Quæ præterea in disceptationem ea in re ab eruditis venerunt, doctè composuit Monf. TILLEMONT *in notis & observationibus, quibus illustravit Ignatii vitam, not. 1. Tom. II. Part. 2. pag. 442. seqq.* CÆSAR vero BARONIUS *Tom. I.*

Tom. 1. Annal. Ecclesiastic. ad ann. Christi 45. §. 14. pag. m. 343. utrumque simul Antiochiæ sedisse ejusque Episcopatu una eademque ætate functum fuisse, tradit, ita quidem, ut alter iis, qui ex circumcissione, alter vero iis, qui ex gentibus ad Ecclesiam & christianum nomen venissent, fuerit præfectus, quam tamen BARONII opinionem veritati haud convenire, constat ex antiquissimo Scriptore Antiocheno, JOHANN. MALELA, qui post mortem tandem Evodii ad Episcopatus dignitatem ascendisse, ait, Ignatium in *X. Chronici sui libro* de Petro scribens: *Εν τῷ δὲ αἰένῳ αὐτὸν ἐν τῇ ῥάμῃ, διερχομένῃ αὐτῷ δι' Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, συνέβη τελευτῆσαι Εὐόδον τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας. Καὶ ἔλαβε τὸ χῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀντιοχείας μεγάλης Ἰγνάτιος, τῷ ἁγίῳ Πέτρῳ τῷ Ἀποστόλῃ χειροτονήσαντος αὐτὸν καὶ ἐνθρονίσαντος.* *Dum Romam contenderet, per Antiochiam magnam iter eo faciente, Evodum, Episcopum & Patriarcham Antiochenum mori contigit: Et Episcopatus magnæ Antiochiæ ordinem suscepit Ignatius; sancto Petro Apostolo manus illi imponente & in sede collocante, quæ refert JACOBUS USSERIUS in notis & animadversionibus in Epistolam ad Antiochenos Ignatio adscriptam not. 29. apud COTELERIUM Tom. II. de Patribus Apostolicis pag. III.*

§. XIII.

Cum itaque gubernandæ Ecclesiæ Antiochenæ præfectus esset Ignatius, in tota civitate ac Provincia immensa erat eorum, qui Christi doctrinam confitebantur, multitudo ac fere innumerabilis. Vocabat sese τὸν τῆς Συρίας Ἐπίσκοπον, Syriae Episcopum, ex quo apparere, nonnulli contendunt, Antiochiam fuisse totius Syriae μητρόπολιν, totamque Provinciam caput suum agnovisse Antiochiæ Episcopum & ab ejus imprimis pependisse autoritate. Hujus sententiæ auctorem habemus GUILIELMUM BEVEREGIIUM. *Libr. II. Codicis Canonum primitivæ Ecclesiæ vindicati Cap. V. §. VII.* cum quo conferendus Mr. TILLEMONT *l. c. Artic. II. pag. 46.* quorum tamen opinioni contradicunt ex antiquis nonnulli, qui Ignatio autoritatem majorem non tribuunt, quam Episcopalem ab Apostolis ipsi collatam. Doctioribus dijudicandum relinquimus, an assertiones illorum Ignatii & Apostolorum ætati conveniant, qua Metropolitanorum dignitatem & nomen in Ecclesia auditum fuisse, nondum satis evictum est. Non equidem me fugit, referri a nonnullis ad ipsos Apostolos Metropolitanicarum Ecclesiarum originem; vix tamen accedet eorum opinioni, qui serio cogitaverit,

rit , *Φιλοπρωτείαν* , quæ *ισότητα* Episcoporum & Presbyterorum Apostolicam sustulit , adversari Apostolorum & primitivæ Ecclesiæ moribus , qui in summa simplicitate & ministeriū Ecclesiastici *ισοτιμία* consistebant.

§. XIV.

Non tamen litem hujus rei movebimus iis , qui a nobis dissentiunt ; satis est , constitutum fuisse Ignatium Apostolorum quidem autoritate Antiochiæ Episcopum , ad convertendum ab antiquis erroribus ad christianæ Religionis sanctitatem animos , & ad confirmandum in fide eos , qui nuper accesserant. Ac saneungebatur ibi constantis Pastoris & serii , sanctissimo imprimis a Spiritu sancto zelo accensi , officio. Grassante vero illa ætate persecutione dirissima , qua Dei Ecclesiam mirifice angebat Romanorum Imperator , Domitianus , constanter sese opponebat hostium conatibus , quibus universum christianorum cœtum , & , qui huic præpositi erant , Ecclesiæ Ministros funditus eliminare tentabant , missis ad Deum precibus , ut in fide & constantia confirmaret fratres , qui Christum confiterentur. Ardentissimo autem flagrabat martyrii desiderio. Hinc cum post illam Domitiani persecutionem gubernasset per aliquot adhuc

C 3

annos

annos Antiochenam Ecclesiam, ad supplicia publica tandem trahebatur sanctus Episcopus durissimam illam sortem expertus, quam experiebantur omnes iis præsertim temporibus fideles Evangelii Doctores. Atque hoc quidem erat votorum suorum summa, eo tendebant flagrantissima ejus desideria, ut pro Evangelicæ veritatis doctrina martyrii corona redimitus Christum consequeretur, & ad amorem ejus magis ac magis accederet; Id quod factum fuisse, constat sub Trajano, post Nervam Coccejum, Imperatore, nova eaque immani persecutione christianos vexante, quæ præ reliquis feriebat Ecclesiarum antistites. Eo respiciunt, quæ habet JOHANNES CHRYSOSTOMUS *Homil. XLII. in S. Ignatium*, pag. 502. verbis concepta sequentibus:

Πόλεμος ἀνερρίπιδος ποτὲ χαλεπὸς κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ καθάπερ τυραννίδος χαλεπωτέρης τὴν γῆν καταλαβῆσης ἐκ μέσης ἀνερπάξοντο τῆς ἀγορᾶς ἅπαντες, ἄτοπον μὲν ἰδὲν ἐγκαλόμενοι, ὅτι δὲ τῆς πλάνης ἀπαλλαγέμενοι πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἔδραμον, ὅτι τῆς τῶν δοκούντων θρησκείας ἀπέστησαν, ὅτι τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἐπέγνωσαν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ προσκύνησαν, καὶ ὑπὲρ ὧν στεφανώσθαι αὐτοὺς, ἔχρην καὶ θαυμάζεσθαι, καὶ τιμᾶσθαι ὑπὲρ τούτων ἐκολάζοντο, καὶ μυρίοις περιηγήλυντο δεινῶς πάντες οἱ τὴν πίσιν παραδεξάμενοι. Πολλῶν δὲ πλέον οἱ τῶν ἐκκλησιῶν προσώπτες. Ὁ γὰρ διάβολος κακῶς ὢν, καὶ δεινὸς τὰς τοιαύτας ῥάπτειν ἐπιβουλὰς προσεδέκησιν, ὅτι τὰς ποιμένας ἰὰν ἀφέλῃ, τὰ

τὰ ποίμνια ῥαδίως διασπᾶσαι δυνήσεται. *Grave olim adversus Ecclesias excitatum est bellum & tanquam severissima tyrannide orbem occupante, e medio foro homines corripiebantur, nulli obnoxii culpæ, sed quod ab erroribus recedentes ad veram pietatis religionem accurrebant, quod a demonum superstitione discesserant, quod verum Deum agnoscebant, quod filium ejus unigenitum adorabant, atq; ita omnes Christi fidem amplexi, cum essent omni dignitate & admiratione atq; honore digni, gravissimis atq; innumeralibus cruciatibus & suppliciis afficiebantur, multo vero magis Ecclesiarum antistites. Versutus enim diabolus & ad struendas aptus insidias existimabat, si pastores sustulisset, ovilia se facile direpturum, PETRO FRANCISCO ZINO Interprete.*

§. XV.

Quæ vero causâ fuerit hujus persecutio-
nis atque occasio, docte & prolixè exequitur
sæpe mihi laudatus Mr. TILLEMONT
dans ses Memoires pour servir a l' Histoire
Ecclesiastiq. pag. 51. Articl. III. collat. pag. 1.
Tom. II. Part. 2. Articl. 1. quo de persecu-
tione, quam sub Trajano passa fuit Ecclesia,
ejusque causâ & origine pluribus agit Vir do-
ctus. Scilicet cum bellum feliciter gessisset
in Oriente Trajanus adversus Scythas & Da-
cos,

cos, victo eorum Rege, Decebalo, sua fortuna elatus, nec imperii sui fines arctius muniri, nec Deos suos, quos tam præclaræ hujus victoriæ autores habebat, majori quidem religione celebrari posse, existimabat, quam si, eliminata funditus Christi Ecclesia, dæmonum sacris accedere & ad eos colendum, iisque, ut solenne erat tunc temporis, sacrificandum compellerentur christianorum animi. Sævire hinc cœpit Imperator in miseros christianos infensoque, ut erat, in sacra eorum animo, suam in eos exerceri, jussit crudelitatem. Hoc captus furore Trajanus, cum bellum pararet adversus Armenios & Parthos, Roma Seleuciam versus proficiscitur, inde egressus Antiochiam intravit coronam capite gestans ex olivarum ramusculis contextam, quod quidem ineunte anno æræ vulgaris christianæ CVII. Mense Januario, factum fuisse observat supra nobis laudatus JOHANNES MALELA in decimo Chronicorum suorum libro, quem refert USSERIUS *in notis ad Martyrium Ignatii not. 2. collat. not. 39.* Hac igitur tam tetra impietate & injusta Imperatoris sævitia permotus Ignatius in confessione Evangelii & Christi doctrina perseveraturus ipsum adit Imperatorem tunc in sua Ecclesia commorantem, idololatræ studia & immanem persecutionem redarguens ac tentans, si qua ratione

tione ab ethnicis erroribus & furoribus abducere possit Trajanum? Ac sane fungebatur ea in re sancti & constantis Pastoris officio, qui pio zelo accensus propter Christum, & qui ejus doctrinam sequebantur, vitam suam relinquere, non verebatur. Quanta vero mentis constantia Evangelii veritatem confessus fuerit, ut generosus Christi miles coram Imperatore positus, quanto ardore & magnanimitate de superstitione & idololatria commonefecerit, deque suo officio ac salute eum edocuerit? abunde satis apparet ex gloriosa illa confessione, quam tum Antiochiæ dedit Trajano, de qua loquuntur Acta Martyrii S. Ignatii, quæ in unum collecta sistunt nobis THEODORICUS RUINART, COTELERIUS & THOMAS SMITH libris supra citatis; confer simul, quæ habet Mr. FLEURY dans son Histoire Ecclesiastique Libr. III. Tom. I. pag. m. 295. 296. Sic & NICEPHORUS, animadvertentibus USSERIO not. 9. in Martyrium & CENTURIATORIBUS Centur. II. Cap. X. pag. 129. non deslitisse, inquit, Ignatium superstitionem Trajani redarguere, Libr. III. Histor. Ecclesiast. Cap. XIX. Quamobrem & communem omnium piorum Ecclesiæ Christi Doctorum sortem expertus fuit Ignatius; In vincula enim conjectus, ferente sic Trajano sententiam, Romam mittitur obji-

ciendus leonibus, idque non ob aliquod nefandum scelus ab eo commissum, sed quod læsæ Majestatis reus habebatur ac in Imperatoris Religionem blasphemus.

§. XVI.

Tam duram ergo mortis sententiam in sanctum Episcopum cum ab ipso Imperatore latam fuisse, probatum fuit ex Actis Martyrii, hac assertione simul solvitur tota quæstio, quam de Ignatio Romam misso bestiisque obiecto, proposuit eamque eruditis excutiendam reliquit recentiorum doctissimus, JOSEPHUS SCALIGER in *Animadversionibus Eusebianis* (num. 2123.) *Quærendum, inquit, quare ex Syria Romam homo bestiis obijciendus perducitur? Nam non solum de christianis, sed & de gentilibus cognitio erat ejus, qui provinciam regebat, & in ipsa provincia secundum jurisdictionem suam supplicium de illis sumebat. Soli cives Romani provocabant ad Cæsarem, ut Paulus in Actis Apostolorum. Hoc modo, siquidem civis Romanus fuit, Ignatius potuit Romam perducitur, sed civem Romanum bestiis obijcere, leges non sinebant. Quare hoc dubium aliis excutiendum relinquimus. Nodum solvere conatur supra mihi laudatus TENTZELIUS in Dissertatione, citat, §. 5. At vero mentem SCALIGE-*

LIGERI vix assequutus fuisse, mihi videtur, proinde nec sua quoque responsione litein' dijudicabit vir doctus. In eo autem versatur rei totius cardo, utrum Romæ, an Antiochiæ fuerit Trajanus, cum morti addiceretur Ignatius? Romæ eum fuisse, existimabat JOSEPHUS SCALIGER, deceptus quidem autoritate veterum Græcorum Actorum ἀνελ-δύτων, quorum meminit USSERIUS *not. 9. in Martyrium*, quæ Acta a provinciali Præfecto Ignatium Romam missum fuisse, volunt, Trajano in urbe tum commorante. Oppido tamen falsa est sententia repugnans auctoritati Actorum Martyrii, quæ genuina sunt & legitima, quæque ab ipso Imperatore Antiochiæ tunc agente, sententiam de Martyre in Romano amphitheatro bestiis objiciendo, prolata fuisse, asserunt. Non ergo Romæ agebat Trajanus, sed Roma profectus jamjam intraverat Antiochiam bellum paraturus adversus Parthos & Armenios, quod in antecedentibus docui. Hic commorabatur Imperator; Ipse pronunciabat tam duram, tam crudelem mortis in sanctum Episcopum sententiam, quo etiam respicit THEODORICUS RUINART in Notis & Animadversionibus, quibus illustravit Acta primorum Martyrum *not. 5. in Martyrium Ignatii pag. 9.* De loci vero, quo sumeretur de Martyre supplicium, dele-

εἴη, hanc consilii rationem ab ea Senatus
 parte, quæ præsens aderat, Imperatori tradi-
 tam fuisse, docent Acta Martyrii apud ME-
 TAPHRASTEN, quæ habent SURIUS
 & BOLLANDUS in Actis Sanctorum ad
 diem I. Mense Februar. Tom. I. p. 25. οὐκ ἐν Ἀντιο-
 χείᾳ συνεβέβηκεν δὲ γενέσθαι τὴν ἐκδοσιν, ἵνα μὴ
 ποθεινὸν, φησὶν, ἔτω καὶ μάλλον ἐπίδοξον παρὰ τοῖς
 οἰκείοις πολίταις τὸν Ἰγνατίον ἐργασώμεθα, μαρτυ-
 ρικῶς δὴ θέναι τέλος τὴν ζωὴν καταλύοντα ὥς προσή-
 κειν ἔφασκεν εἰς Ῥώμην αὐτὸν ἀπαχθέντα δεσμώτην,
 ἐκεῖ τοῖς θηρσὶν ἐκδοθῆναι. Οὕτω γὰρ τῷ μήκει
 τε τῆς πορείας χαλετοτέραν ὑφέξει τὴν κόλασιν,
 καὶ ἅμα Ῥωμαίοις ἀγνοούμενος, ὅστις εἴη, καθάπερ εἰς
 τῶν κακῶν ἀναιρεθῆναι δόξειε, καὶ ἔδὲ βραχείας
 τὸ μετὰ ταῦτα μνήμης παρ' ἐκείνοις ἀξιοθῆσεται.
Consuluerunt, ne hoc spectaculum exhiberetur
Antiochiæ: ne, agebant, sic magis desideratum
ἔσ' gloriosum apud suos cives reddamus Ignatium,
martyrico fine e vita excedentem. Quamob-
rem dicebant, oportere eum Romam abduci
vincitum ἔσ' illic tradi bestiis; sic enim ἔσ' pro-
lixitate itineris gravius subibit supplicium: ἔσ'
simul Romanis, quisnam sit, ignorantibus,
videbitur esse peremptus tanquam unus ex male-
ficis, ἔσ' ne minima quidem erit ejus apud illos
in posterum memoria. Atque hæ sunt causæ,
quare Romæ potius, quam Antiochiæ suppli-
cium subire Ignatium, consultius fore, existi-
mabant iudices; quibus simul addi potest,
 quod

quod urgent alii ; veritos nempe fuisse christianæ Religionis hostes , si Antiochiæ pateretur Episcopus , cujus tam desiderabile erat nomen, tam illustris ejus apud omnes memoria, a christianis tanti præsulis mortem ægerrime laturis, facile concitatum iri seditionem , prona in tumultus & seditionem civitate : forte etiam ideo eum abduci volebant , ut fidem ejus labefactarent , animi constantiam oppugnarent in via , qui eum captivum ducerent , milites , atque sic tandem ad perferendas adversæ fortunæ injurias & instantis Martyrii cruciatus parum idoneum redderent tam afflictum , tam infirmum , tam enervatum itineris molestia Martyrem. Egregie huc faciunt , quæ scribit CHRYSOSTOMUS de diaboli ea in re consilio: οὐ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν, ὧν προεισηύκεισαν, ἡφίστασθαι τὰς ἐπισκόπους, ἀλλ' εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἄγων ἀνήρει. Ἐποίησε δὲ τῷτο, ὅμῃ μὲν ἐρήμους τῶν ἐπιτηδείων λαβεῖν σπείδων, ὅμῃ δὲ ἀδυνεστέρους ἐργάσασθαι τῷ μόχθῳ τῆς ὁδοιπορίας ἐλπίζων. Non enim in urbibus , quibus præerant , trucidari Episcopos sinebat ; sed operam dabat , ut in externas civitates abstracti e medio tollerentur. Id autem agebat , simul ut necessariis rebus spoliarentur , simul ut itineris labore confecti redderentur imbecilliores. Ita ille in Ignatii encomio Tom. I. Oper. pag. 502. Quod vero bestiis objectus fuit sanctus Episcopus ,

cujus supplicii causam iterum urget JOSEPHUS SCALIGER, ideo factum fuisse, certum est, quia Imperator sic jusserat, cui hic mortis modus omnium videbatur longe gravissimus: οὗτος γὰρ βαρύντατος θανάτῳ τρέπος δισκέσθῃ τῷ βασιλεῖ, ait METAPHRASTES in Actis Martyrii, loco supra citato: Si instas, Martyrem fuisse civem Romanum, vi & auctoritate juris illius, quo cives Romani gaudebant, hoc mortis genere utique eximendum? Nondum satis evictum esse, respondeo, an fuerit civis Romanus, quod vel ipse largiri mihi videtur vir doctus; Sit vero ita, aut civem Romanum fuisse Antiochiæ Episcopum, aut jure eodem, quod civibus modo Romanis proprium erat atque peculiare, eum gavisum fuisse, nonne licebat Imperatori jure civibus Romanis alias concessio, eodem tamen privare Ignatium? Nonne licebat ipsi, jure excludere eum, quem omnium scelestissimum habebat, quem in Deos suos suamque Religionem blasphemum fuisse, modo audiverat, eoque nomine hoc jure indignum plane existimabat: Quod si nec civis Romanus, nec particeps factus fuit juris civium Romanorum, non justam quoque, quare bestiarum cibus fieri debuerit? quærendi causam adesse, video. Atque hoc modo nodum solutum, dubiumque, quod a viro doctissimo

mo

mo propositum fuit , satis excussum fore , existimo.

§. XVII.

Dicta ergo fuerat a Trajano in Ignatium mortis sententia ; Tantum vero abest , ut fitienti tam avide christianorum sanguinem Imperatori sese opposuerit sanctus Episcopus , ut potius vinculis cum gaudio acceptis , cum pro sua , quam nunc relinquere tenebatur , Ecclesia orasset , eamque cum lacrymis Deo suo commendasset , itineri sese accingens , velut insignis Dux & præclari gregis pastor catenis sese ligari , passus fuerit , custodiendus traditus decem militibus , qui Antiochia Romam eum perducerent. Non autem delecti fuerant ad hoc opus viri humanitate aliqua præditi , qualis fuit Julius ille , Centurio , qui Paulum , Apostolum , Romam vincitum abduxit , de quo Lucas ait , quod Φιλανθρώπως τῷ Παύλῳ ἐχρήσατο , humaniter Paulum tractaverit , *Actor. XXVII, 3.* Sed milites inhumani erant ac feroces , quos ob summam eorum ferocitatem Leopardos vocabat , qui & beneficiis affecti longe deteriores fierent. Ita enim ille in Epistola , quam ad Romanos dedit ; Ἀπὸ Συρίας μέχρι Ῥώμης θηριομαχῶν , διαγῆς καὶ θαλάσσης , νυκτὸς καὶ ἡμέρας , δεδεμένῳ δίκαια λα-

λεοπαρδοῖς, ὅς ἐστι στρατιωτῶν τάγμα * οἱ καὶ εὐεργετούμενοι χεῖρας γίνονται. Ἐν δὲ τοῖς ἀδικήμασιν αὐτῶν μάλλον μαθητεύομαι. *A Syria usque Romam cum bestiis pugno, per terram & per mare, nocte & die, vincētus decem leopardis, quod est militaris ordo; qui & beneficiati deteriores fiunt. In in justificationibus autem ipsorum magis erudior.* Ex interpretatione quam una cum Græco textu in lucem emisit THOMAS SMITH pag. 38. §. V. Idem quoque sibi faciendum putavit, qui Ignatium effingere volebat in Epistola ad Tarsenses, ubi primo statim literarum exordio, *A Syria*, inquit, *usque Romam cum bestiis pugno: non quod a bestiis feris devorer, hæ namque uti nostis; Deo*

* ὅς ἐστιν στρατιωτῶν τάγμα) Necessario legendum, ὅ ἐστι στρατιωτικὸν ἢ στρατιωτῶν τάγμα. Habent hanc lectionem non solum vulgati Codices, sed etiam ipse EUSEBIUS, qui integrum hunc locum adducit *Libr. III. Histor. Ecclesiast. Cap. XXXVI. pag. m. 86.* vertente hæc quidem verba HENRICO VALESIO, colligatus decem leopardis, hoc est, manipulo militum. Ita & apud COTELERIUM l. c. p. 23. alligatus decem leopardis, qui est militaris manipulus. Observavit quoque hanc lectionem Græcam ut veram & genuinam in sua Editione ISAACUS VOSSIUS pag. m. 58. Frustra autem nonnulli dicunt, hanc explicationem ab aliena manu esse insertam. Quid enim obstat, quominus liceat S. Martyri se ipsum interpretari, uti subinde solet? Quod animadvertit THOMAS SMITH in scholiis & annotationibus in Ignatii Epistol. ad Romanos, pag. 97. 98.

Deo volente, pepercerunt Danieli, sed a feris humanam gerentibus formam, in quibus immitis illa fera cubat, quæ me quotidie pungit & vulnerat. Verum nibili pendo supplicia hæc, dummodo Christum videam, salvatorem meum & Deum, qui pro me mortuus est; quæ ex Epistola ad Tarsenses refert CÆSAR BARONIUS Tom. II. Annal. Ecclesiastic. ad ann. Christ. 109. pag. 29. §. VII. conf. HENRICUM SPONDANUM in Epitom. Annal. Baronii ad ann. 109. pag. 140. §. 3. imprimis vero Epistolam ad Tarsenses apud VOSSIUM pag. 73. & apud COTELERIUM loc. cit. pag. 105.

§. XVIII.

Huic igitur militari custodiæ traditus Antiochia abducitur vinctus Ignatius ingenti sane lætitia perfusus & patiendi Martyriique coronam consequendi ardore *Φερόμενος* Seleuciam tandem descendit, urbem Maritimam CXXX stadiis Antiochia distitam, ut in *Persicorum Libro II.* docet PROCOPIUS. Inde navem conscendens, magnoque labore, nec minori tædio circumnavigata Asia, viribus pene exhaustus Smyrnam, maritimam Joniæ civitatem, pervenit, quod docent Acta Martyrii apud BOLLANDUM loco supra citato, apud RUINARTUM pag. m. 9. & SMITHI-

THIUM *pag. 84. §. III.* Atque huius itineris molestias mense Augusto Martyrem superasse, scribit laudatus modo CÆSAR BARONIUS *l. c. pag. 29.*

§. XIX.

Smyrnam vero non solus profectus fuerat Ignatius, sed præter militum catervam, qua stipatus erat, plurimi Evangelii Doctores ei adjuncti fuerant itineris comites, e Syria quidem Reus Agathopus, e Cilicia, Philo, Diaconus, quorum meminit in sua Epistola, quam dedit ad Philadelphicos: *pag. 45.* *Περὶ δὲ Φίλωνος, τῷ διακόνῳ ἀπὸ Κιλικίας * ἀνδρὸς μεμαρτυρημένῳ ** ὃς καὶ νῦν ἐν λόγῳ Θεῷ ὑπηρέτει ἅμα μετὰ Ἀγαθό-*

* Φίλωνος, τῷ Διακόνῳ ἀπὸ Κιλικίας) Qui hanc ad Philadelphicos Epistolam manu sua adulteravit, Pseudo Ignatius hæc verba accepisse videtur, ac si Philo habuerit testimonium a Cilicibus. Ita enim ille: *Περὶ δὲ Φίλωνος τῷ Διακόνῳ, ἀνδρὸς ἀπὸ Κιλικίας μεμαρτυρημένῳ*; Si autem vera sunt, quæ legimus in Epistola ad Tarsenses: *Ἐσπίζετε καὶ ὑμεῖς Φίλων ὁ Διάκονος ὑμῶν.* *Salutat vos Philo, Diaconus vester,* quo Tarsensem in Cilicia Diaconum eum fuisse, autor significare voluit, non dubitandum, quin illud, *ἀπὸ Κιλικίας*, referendum sit ad præcedens, non autem ad id, quod sequitur, uti observatum ISAACOV OSSIO in notis & animadversionibus in hunc locum *pag. 283. & 284.*

** Ἀνδρὸς μεμαρτυρημένῳ) Vetus interpres vulgaris habet *Viro religioso*; Alter vero, quem primum in Anglia inventum vulgavit USSERIUS ARMACHANUS, & qui communiter Interpretis Usseriani nomine venire so-

γαθόποδι *** ἀνδρὶ ἐκλεκτῷ, ὃς ἀπὸ Συρίας μοι ἀκο-
λαθεῖ. De Philone autem Diacono, a Ciliciavi-
ro, testimonium habente, qui & nunc in verbo
Dei ministrat mihi cum Reo Agathopode viro e-
lecto, qui a Syria me sequitur. Ex interprete

E 2

Uffe-

let, verba hæc transtulit: viro testimonium habente. In
Codice Nydprucciano, Græco quidem, quem edidit
ANDREAS GESNERUS, mutato Κιλικίας nomine,
scriptum legitur: ἀπὸ κοιτίας μεμαρτυρημένῃς,
quod ejus interpres, JOHANNES BRUNNERUS, red-
didit, viro ab incunte ætate laudatissimo; cui tamen le-
ctioni repugnant tum Codex Mediceus ab ISAACO
VOSSIO primum vulgatus, tum uterque Latinus inter-
pres & vetus vulgatus, & Usserianus. Has vero voces
ἀνδρὸς μεμαρτυρημένῃς, non ut a quibusdam factum,
viri testate probitatis, sed viri Martyris, vel confessoris,
reddendas esse, monet VOSSIIUS loco supra citato. Mar-
tyres enim, ait, non tantum dicebantur ii, qui sanguinem
suum pro fide christiana effudissent; sed etiam illi, qui omnis
generis mala, persecutiones, captivitates & tormenta con-
stanti animo pertraxissent.

*** Ἄμα Πάω Ἀγαθόποδι.) Ita exemplar Mediceum, Codex
vero Nydpruccianus, quem refert USSERIUS nos. 4.
in Epistol. ad Philadelphenos. Ἄμα Γαῖω καὶ Ἀγα-
θόποδι, uti etiam hic legit vetus interpres vulgatus:
una cum Gaio & Agathopo, apud ISAACUM VOSSI-
UM pag. 188. Codex vero Augustanus ab eodem US-
SERIO simul nominatus hic habet, Γαυῖα, quam
lectionem quoque sequutus fuit CÆSAR BARONI-
US, quando Gaviam & Agathopum itineris comites I-
gnatio adjunctos fuisse, ait, Tom. II. Annal. Eccle-
siastic. a 1 ann. 109. pag. 29. Interpres Usserianus hic
quidem Reum Agathopodem habet & licet in Epistola
ad Smyrænos apud eundem legatur Reus & Agatho-
pus, scribentium forte incuria introductus fuit hic error;
Male namque duo exinde nomina interpretes effor-
masse, observat VOSSIIUS nos. in Epistol. ad Smyrne

Ufferino. In via cum adhuc esset, summa charitate ubique eum excipiebant christiani, eumque omnibus, quibus licebat, prosequiebantur officiis. Huc respiciunt illa CHRYSTOSTOMI *Homil. in Ignatium* supra laudata: Αἱ κατὰ τὴν ὁδὸν πόλεις συντρέχουσαι πάντοθεν ἡλίουφρον τὸν ἀθλητὴν καὶ μετὰ πολλῶν ἐξέπαινον τὰν ἐποδίων, εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις αὐτῷ συναγωνιζόμεναι καὶ αὐτὰς δὲ ἐκ τῆς τύχης ταν παρακλήσειν ἐλέμβανον μεταπροθυμίας τοσαύτης ἐπὶ θάνατον τρέχοντα ὁρᾶσαι τὸν μάρτυρα, μεθ' ὅσης εἰκὸς ἦν τὸν ἐπὶ βασιλεία καλῶμενον τὰ ἐν ἔρανᾳ. *Civitates, quæ erant in via, undique concurrentes pugilem excipiebant & cum magno commeatu dimittebant, precibus & legationibus ipsum adjuvantes. Et ipsi consolationem non vulgarem ex ipso percipiebant, cernentes Martyrem tanta cum alacritate ad mortem currere, utpote qui ad regna cælorum proficisceretur, interprete ZINO.* Hac occasione simul omnes Ecclesias hortabatur & Christi fideles ad unionem perpetuam mirabilis sane Doctor existens non solum Romæ habitantibus, verum etiam omnibus in toto illo itineris

os pag. m. 261. Unum tantum esse nomen, ea testantur, quæ in hac sequuntur ad Philadelphicos Epistola pag. 48. αἶμα ῥεῶν Ἀγαθοπόδι, ἀνδρὶ ἐκλεκτῷ, ὃς ἀπὸ Σφίρας μετ' ἀπολαύσεως, ἀποταξάμενος τῷ Θεῷ. Ex quibus abunde satis apparet, virum modo unum, non duos laudasse Ignatium. Sed & Agathopodis nomen, quam varie corruptum fuerit, videbis apud ARMACHANUM not. 4. in Epistolam ad Philadelphenses.

neris spatio civitatibus interjectis. Vitam præsentem contemnendam esse docebat, eaque, quæ cernuntur, pro nihilo ducenda, diligenda autem futura & oculos in cælum tollendos, nihilque, quod in hac vita possit accidere, quantumvis grave, formidandum; Quæ omnia & docuisse & re ipsa suoque exemplo comprobasse sanctum Martyrem, eodem loco testatur CHRYSOSTOMUS, *conf. Mr. TILLEMONT l. c. Articul. IV. pag. 53 seqq.*

§. XX.

Smyrnam ergo cum pervenisset, quæ eum ducebat, militaris custodia, ibidem constitit opportunum navigandi tempus forte expectatura. Præerat illa ætate Smyrnenſi Ecclesiæ sanctus Polycarpus, vir iisdem nominibus, iisdemque in Christi Ecclesiam, quibus Ignatius, meritis inclytus, ad quem videndum magna perfusus lætitia properabat, olim condiscipulum suum, utroque nempe, quod aiunt, e schola sancti Johannis, Evangelistæ & Apostoli, egresso. Ita namque Græci in Menæo suo Febr. 23. de Polycarpo: οὗτος ἰμαθῆτεύθη τῷ Θεολόγῳ Ἰωάννῃ καὶ εὐαγγελιστῇ σὺν Ἰγνατίῳ τῷ Θεοφόρῳ. *Fuit hic Johannis, Theologi & Evangelistæ, una cum Ignatio, Theophoro, discipu-*

lus ; auctore USSERIO *not. 14. in Martyrium Ignatii* apud COTELERIUM *l. c. pag. 174.* Diversatus vero apud eundem spiritualium charismatum eum participem reddidit sanctus Martyr , suisque vinculis , quæ gestabat , gloriatus hortabatur Polycarpum , hospitem & amicum tantopere sibi dilectum , ut , qui ejus esset in Evangelii veritatem fervor , suis ad DEUM precibus in præsentì proposito sese juvaret , de quo loquuntur Acta Martyrii apud BOLLANDUM & RUINARTUM.

§. XXI.

Totam vero Asiam de Viri sancti in vincula conjecti & , ut cum bestiis pugnaret , Romam ducendi , Smyrnam adventu fama percrebrescente , civitatum & Ecclesiarum , quæ haud procul ab illa erant unaquæque legatos , qui debita salutationis officia ipsi præstarent , ad eum mittebat , ipsis quoque illarum Ecclesiarum Episcopis una cum aliis Martyrem adjuvantibus , eodemque humanitatis Munere fungentibus. Et Ephesii quidem ad eum miserunt Onesimum , Episcopum , Burrhum , Diaconum , Crocum , Euplum & Frontonem , de quibus ipse Ignatius in Epistola ad Ephesios : τὴν πολυπληθίαν ὑμῶν ἐν ὀνόματι

ματι θεῷ ἀπέληφα ἐν ὀνησίῳ * τῷ ἐν ἀγάπῃ ἀ-
 δικήτῳ, ὑμῶν δὲ ἐν σαρκὶ ἐπισκόπῳ. *Plurimam*
multitudinem vestram in nomine DEI suscepi in
Onesimo, qui in charitate inenarrabilis est, ve-
ster autem in carne Episcopus. Ex interprete
 Usseriano. Paucisque interjectis reliquorum
 simul meminit: καὶ κρόκος δὲ ὁ θεῷ ἄξιός καὶ
 ὑμῶν, ὃν ἐξεμπλάριον τῆς ἀφ' ὑμῶν ἀγάπης ἀπέ-
 λαβον, κατὰ πάντα μὲ ἀνέπαυσεν, ὡς καὶ αὐτὸν
 ὁ πατὴρ ἰησοῦ χριστοῦ ἀναψύξει ἅμα ὀνησίῳ καὶ βέρρῳ,
 καὶ εὐπλῳ, καὶ φρόντωνι, δι' ὧν πάντας ὑμᾶς κατὰ
 ἀγάπην εἶδον. *Sed Et Crocus, Deo dignus Et*
vobis, quem exemplarium ejus, que a vobis,
charitatis suscepi, secundum omnia me quiesce-
re fecit, ut Et ipsum Pater JESU CHRISTI
refri-

* ἐν ὀνησίῳ) Quis fuerit Onesimus? an ille, de quo in
 sua, quam ad Philemonem dedit, Epistola, scribit Pau-
 lus, Apostolus, an alius ejusdem nominis? id sane est,
 de quo eruditi nondum conveniunt. Philemonis Onesi-
 mum eum fuisse, affirmant BEDA & ADO, quos refer,
 COTELERIUS not. 9. in Epistolam ad Ephesios Tom. II.
 De Patr. Apostol. pag. 12. At vero in Constitutionibus
 Clementinis Libr. 7. Cap. 48. auctore USSERIO not. 13.
 in eandem Epistolam ad Ephesios, ille Philemonis Onesi-
 mus Beroeæ in Macedonia ab Apostolis constitutus fuisse,
 dicitur Episcopus. Hic autem, quem laudat noster, E-
 piscopus erat Ephesi. Duos ergo ejusdem nominis illa
 ætate fuisse Episcopos, rectius contendunt eruditi; quo-
 rum alter Ecclesiam regebat Beroeæ in Macedonia, al-
 tero, cujus hic mentionem injicit Ignatius, Ephesi in
 Episcopatum succedente Sancto Timotheo. conf. COTE-
 LERIUM & USSERIUM loc. modo citat. Male autem ve-
 tus interpres vulgatus Onesimum transformavit in O-
 nesiphorum apud VOSSIUM. pag. 119.

refrigeret cum Onesimo , & Burro , & Euplo ,
 & Erontone , per quos vos omnes secundum
 charitatem vidi. Ex eodem interprete. Ec-
 clēsia autem , quæ erat Magnesiæ , civitatis
 ad Mæandrum fluvium, nomine adfuerunt Dama,
 Episcopus , Bassus & Apollonius , Presbyteri ,
 una cum Sotione , Diacono , de quibus idem
 ad Magnesios scribens ait : Ἐπεὶ ἐν ἡξίστην ἰδὲν
 ὑμᾶς διὰ Δέμα τὸ ἀξιοθέει ὑμῶν ἐπισκόπου * καὶ
 πρεσβυτέρων ἀξίων βάσσυ, καὶ ἀπολλωνίῃ, καὶ τῷ
 συνδούλῳ μὲ διακόνῳ Σωτίωνος, ** Quia igitur di-
 gnificatus sum videre vos per Dama dignum DEO
 vestrum Episcopum , & Presbyteros dignos Bas-
 sum & Apollonium , & conservum meum Diaco-
 num , Sotionem. Ex interprete Usseriano. Id
 ipsum quoque præstiterunt Trallesii , misso ad
 Ignatium Smyrnam Episcopo suo , qui erat
 Polybius , quod ex iis apparet , quæ primo
 statim

* Ὑμῶν Ἐπισκόπου) Hæc confirmat EUSEBIUS Libr. III.
 Histor. Ecclesiast. Cap. XXXVI. pag. 86. quando inquit :
 Ἐτέραν δὲ τῇ ἐν Μαγνησίᾳ τῇ πρὸς μακίνδῳ,
 ἐνθα πάλιν ἐπισκόπου Δέμα μνήμην πεποι-
 ηται. Alteram quoque (epistolam dedit) ad Ecclesiam
 Magnesiæ , civitatis, quæ Mæandrum sita est, in qua etiam
 Damam Episcopum nominat.

** Sensus totius huius Sectionis imperfectus esse videtur, quia
 nulla huic respondet ἀπόδοσις. Si ab Ignatio omissa,
 non vitio vertendum erit S. Martyri inter militum con-
 cussiones hanc & reliquas epistolas festinante calamo scri-
 benti. Sed nec rejicienda quoque videtur conjectura eo-
 rum , qui scribentium forte incuria sectionis huius
 ἀπόδοσιν omissam fuisse, dicunt.

statim habentur literarum ad Trallianos exordio, quo cognovisse, se ait fidem & constantiam eorum, quæ ipsis inesset ὁ κατὰ χεῖρσιν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν, *** καθὼς ἐδήλωσέ μοι Πολύβιος, ὁ ἐπίσκοπος ὑμῶν, ὃς παρεγένετο θελήματι θεῶ καὶ Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν Σμύρῃ. *Non secundum usum, sed secundum naturam: quemadmodum ostendit mihi Polybius, Episcopus vester, qui advenit, voluntate Dei & Jesu Christi, in Smyrna.* Ex interprete Usseriano. Confer simul, quæ habent Mr. TILLEMONT *l. c. Artic. V. pag. 58.* & ipse EUSEBIUS *Libr. III. Histor. Ecclesiast. Capit. XXXVI. pag. 86.*

§. XXII.

Smyrnæ igitur, cum ageret Ignatius, bene usus hac mora unicuique Ecclesiarum, quarum legati eum convenerant, literas mittebat, illasque ad pietatem retinendam & conservandam Ecclesiæ disciplinam, quo fieri

F

pote-

*** Οὐ κατὰ χεῖρσιν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν, non secundum usum, sed secundum naturam.) Ita Codex Medicæus, consentiente Interprete Usseriano; At Pseudo-Ignatius: ὁ κατὰ χεῖρσιν ἀλλὰ κατὰ κτῆσιν, et interpres vetus vulgatus: non in usitationem, sed in possessionem. Laudat hanc lectionem COTELERIUS *not. 4. in Epistolam ad Trallianos l. c.* quam tamen merito, ac si parum genuina foret, eruditæ suspitionem iniecisse, observat VOSSIUS *not. in eandem Epistolam l. c. pag. 284. 285.* nec sine causa, quia hanc lectionem non agnoscit Exemplar Medicæum.

poterat, ardore excitabat. Ac in iis sane ardentissimum propagandi Evangelii puritatem & Ecclesiam Christi ornandi atque amplificandi studium abunde conspicitur. Smyrna autem dedit insignem illam ad Ephesios epistolam, inde duas adhuc ad Magnesios alteram, alteram ad Trallianos, * quod ex iisdem apparet. Sic enim ad Ephesios: Ἀντίψυχον ὑμῶν ἐγώ, καὶ ὃν ἐπέμψατε ** εἰς θεῶν τιμὴν εἰς Σμύρναν, ὅθεν καὶ γράφω ὑμῖν. *Unanimis vobiscum ego, & quos misistis in DEI honorem in Smyrnam: unde & scribo vobis.* Ex Interprete Usseriano. Ad Magnesios vero pag. 38. apud VOSSIIUM: Ἀσπάζονται ὑμᾶς Ἐφέσιοι ἀπὸ Σμύρνης, ὅθεν καὶ γράφω ὑμῖν. *Salu-*

* Ephesus Magnesia, Trallis) Quæ unaquæque civitatum illarum, haud ita procul Smyrna disitarum fuerit? prolixè describit FRIDERICUS SPANHEMIUS in *Geographia Sacra*, quæ accessit Tom. I. Oper. p. 92. sqq. vid. simul adjectam huic *Mapp. Geographic.* quæ sistit *Diaecesein Asianam Ponticam Thracicam*, confer. STRABONEM, *Libr. XIV. pag. 978.*

** καὶ ὃν ἐπέμψατε] Pseudo-Ignatius καὶ ὃν ἐπέμψατε, Interpres vetus vulgatus, & quem misistis. Interpres vero Usserianus: & quos misistis, cui quoque lectioni respondet uterque Codex Græcus, & Nydpruccianus ab ANDR. GESNERO, interprete JOHANNÉ BRUNNERO, & Augustanus a VALENTINO PACÆO editus, quod observatum USSERIO not. 6. in *Epistolam ad Ephesios*. Sed quare non faveat Usseriano Interpreti Mediceum Exemplar, non constat. Asterisco notata fuit in margine hæc Codicis Medicei lectio apud COTELERIUM *l. cit. pag. 17.* & forte Nydprucciani vel Augustani Codicis ope emendata, posito ὅς loco ὃν.

Salutant vos Ephesii a Smyrna, unde & scribo vobis. Et ad Trallesios apud eundem pag. 52.
Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἀπὸ Σμύρνης ἅμα ταῖς συμπαρέ-
σαις με ἐκκλησίαις τῷ θεῷ, οἱ κατὰ πάντα με ἀνέπau-
*σαν * σαρκί τε καὶ πνεύματι. Saluto vos a Smyrna,*
cum compresentibus mihi Ecclesiis Dei, qui secun-
dum omnia me quiescere fecerunt carne & spiri-
tu. Ex eodem Interprete. Christianorum
vero nonnullos Epheso Romam venturos esse,
cum nunciatum fuisset Smyrnam, iisdem ad
Romanos celeberrimam omnium dedit Episto-
lam, quam dignam quoque judicarunt ii, qui
Acta composuerunt Martyrii S. Ignatii, quam
totam iis insererent, quod manifestum fit ex
Actis, quæ nobis reliquit METAPHRA-
STES, apud BOLLANDUM in Actis
sanctorum & COTELERIUM l. c. nec non

F 2

ex

* *Ταῖς συμπαρέσαις με ἐκκλησίαις τῷ θεῷ, οἱ*
κατὰ πάντα με ἀνέπauσαν] Si quis ad Gram-
 matices, regulas ista restringere voluerit, legendum
 erit, *αἱ κατὰ πάντα.* Quo etiam respicit US-
 SERIUS not. 91. in hanc Epistolam apud COTELERIUM.
 libr. cit. pag. 71. At vero hanc lectionem, quam etiam
 Interpres Usserianus agnoscit, retinendam esse, monet
 ISAACUS VOSSIUS in notis, quibus illustravit ad
 Trallesios Epistolam, pag. 289 290. quia hæc loquendi
 formula satis familiaris sit Martyri, cum Ecclesiam
 pro iis accipiat, qui sint Ecclesiæ membra. Interpo-
 lator hæc ita mutavit: *ὧν οἱ ἡγούμενοί με κατὰ*
πάντα ἀνέπauσαν, quæ verba reddidit Interpres vetus
 Vulgatus, *quæ & præsidentes, me requieverunt in*
omnibus.

ex Actis primorum Martyrum, quæ in unum collecta edidit THEODORICUS RUINARTI. pag. 17. / qq. Quibus autem nominibus, quibus præconiis scribens ad Romanos ipsam exornaverit Romanorum Ecclesiam, docet sic dicta literarum inscriptio. Ac sane sunt illæ omnium, quas in via conscripsit Martyr, cum catenas gestaret, celeberrimæ, plenæ amoris, fidei plenæ, quarum singula fere, quæ continentur in iis, affectum produnt Scriptoris, Spiritus Sancti zelo accensi, in Christi doctrinam amore inflammati Martyriique, quo DEum consequeretur, desiderio impense flagrantis. Proinde in tota hac epistola obtestatur quoque Ecclesiæ, quæ Christo plantata erat Romæ, cives, ne iniquo forte abrepti affectu mortem impediant mox pro Evangelii veritate subeundam, eoque ipso privare audeant animam suam Martyrii corona, quæ sane intempestiva eorum foret benevolentia. Verebatur enim, ut docet METAPHRASTES, * Vir sanctus, ne, quod facile fieri

* Ita vero ille in Actis Martyrii: Δείσας τε καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ πωσῶν, μὴ καὶ αὐτοὶ παραπλησίως διατεθέντες ὅτι ἀνέξονται ἰδεῖν αὐτὸν ἐκδιδόμενον τοῖς θηρίοις, ἀλλὰ χεῖρας ἀντιπάλης τοῖς ἐπιτετραμμένοις τὴν ἔκδοσιν ἐπιβάλλωσι, καὶ τὴν δαιιογιῶσαν αὐτῷ τὴ μαρτυρίαν κλείσωσι θύραν, ἔγνω πρὸς αὐτὸς ἐπιστῆλαι. De iis quoque, qui Romæ erant fideles, timens ne & ipsi similiter

fieri poterat , exorta seditione , injuriam illaturi essent Christiani justitiæ ministris bestiis eum objecturis. Quod ut averteret , ne DEO , sibi que mortem tantopere oppetenti , repugnarent , christianis præcipiebat , quo quidem in tota hac epistola nihil prius ipsi erat , nihilque antiquius. Eo inter alia respiciunt illa in Epistola ad Romanos apud SMITHIUM & RUINARTUM in *Actis Martyrii* :
 Ἐγὼ γράφω ταῖς Ἐκκλησίαις , καὶ ἐντέλλομαι πᾶσιν , ὅτι ἐγὼ ἐκὼν ὑπὲρ θεῷ ἀποθνήσκω , ἐάν περ ὑμεῖς μὴ κωλύσῃτε. Παρακαλῶ ὑμᾶς , μὴ εὐνοία ἄκαιρος γένηθῃ μοι. Ἀφετέ με θηρίων εἰναγοράν , δι ᾧ ἔστιν θεῷ ἐπίτυχῆν. *Scribo Ecclesiis & præcipio omnibus , quoniam volens pro DEO morior , siquidem vos non prohibeatis. Deprecor vos non concordia intempestiva fiatis mihi. Dimittite me bestiarum esse cibum , per quas est DEO potiri. Ex interprete Usseriano. Atque hanc insignem ad Romanos Epistolam per Ephesios scripsisse Martyrem Smyrnæ adhuc degentem , ea produnt , quæ in fine ejus habentur , tempore & die , quo consignata fuit , simul adjecto.*

F 3

§. XXIII.

affecti , non sustinerent eum videre tradi bestiis , sed manus adversas illis admoverent , quibus mandatum erat eum tradere , ac ei clauderens apertam januam Martyrii , statuit ad ipsos scribere , apud COTELERIUM Tom. II. de Patribus Apostolicis , pag. 164.

§. XXIII.

Simul ac scriptæ fuerant Epistolæ diutius hic commorari non licebat Ignatio, sed, ut iter suum Romam prosequeretur, urgebat eum militaris custodia. Hinc Smyrna tandem abductus Troadem delatus fuit, * itineris comitem ubique sese præbente Burro, Christianorum, qui Ephesi erant, Diacono. Singulari autem Numinis divini curæ commendaverat relictam nuper Antiochenam Ecclesiam, omnes insuper, ad quos scripserat, fideles enixe rogando, ut, missis ad DEUM precibus, huic oppressæ succurrerent, quæ tot agigaretur persecutionum fluctibus, dirissime animadvertentibus ibi in innocentes christianos fidei christianæ hostibus. Exaudiebat DEUS suspiria & preces viri iusti, omniumque fratrum, qui suas ad D E U M preces pro

* Troadem delatus fuit) Troas regio exigua, in qua urbs ejusdem nominis adjacens Hellesponto. *vid. SPANHEMII Geographiam Sacram Tom. I. Oper. pag. 93. & Mappam Geographic. supr. cit. Troas, Antigoniam dicta, nunc Alexandria*, inquit PLINIUS *Hist. Natural. Libr. V. Cap. XXX. pag. m. 277.* Pro Troade autem alter Latinus Actorum Interpres Trojam substituit, *vide COTELLERIUM. pag. 174.* quomodo & apud ipsum Ignatium in Epistola ad Philadelphenses *pag. 46.* & Smyrnicos *pag. 9.* apud VOSSIUM, ubi Interpres Usserianus *Troadem, vetus vulgatus Trojam exhibuit. pag. 188. & 201.*

pro fratribus oppressis miserant, ita quidem, ut, mox persecutione sedata, pacem atque tranquillitatem ortam sibi esse videret, quæ Antiochiæ erat, Ecclesia. * Dici certe non potest,

* Quæ Antiochiæ erat, Ecclesia) Quum Troadem pervenisset Ignatius, Ecclesiæ suæ Antiochenæ pacem fuisse redditam intellexit. Causam hujus felicitatis, quæ christianis obtingebat, fuisse dicunt, missas a Tiberiano, Palæstinæ primæ Præsidis, ad Trajanum de christianis literas, quarum quidem tenore ductum jussisse, ajunt Imperatorem, ut imposterum a cædibus eorum, qui christiani dicerentur, abstinere carnifices; Sunt notatu dignissimæ hujus Tiberiani, qui primæ Palæstinorum genti præerat, ad Trajanum de Christianis literæ, quas proinde hic adjecisse, non prænitebit conceptas quidem verbis sequentibus; *Αὐτοκράτορι Νικητῇ Καίσαρι Θεοτάτῳ Τραιανῷ. Ἀπέκαμον τιμωρόμεν καὶ Φονέυν τῆς Γαλιλαίας, τῆς τῷ δόγματι τῶν λεγομένων χριστιανῶν, κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπισμῶτα. καὶ ἔπαύονταί ἐαυτοὺς μηνύοντες εἰς τὸ ἀναρῆσθαι. Ὅθεν ἐκοπίασα τῇτοις παραινῶν, καὶ ἀπειλῶν, μὴ τολμᾶν αὐτοὺς μηνύειν μοι ὑπάρχοντας ἐν τῷ προειρημένῳ δόγματι. καὶ ἀποδιωκόμενοι ἔπαύονταί. Θεσπίσαι μοι ἔν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα τῷ ὑμέτερον κράτει προπαιθεῖ. Imperatori invictissimo, Cesari divinissimo, Trajano. Defatigatus sum puniendo & neci tradendo Galilæos (qui nobis veniunt sub nomine christianorum) secundum vestra mandata. Illi vero non cessant ad cedem sese patefacere. Et licet tam adhortationibus quam minis multum laboraverim, ut dogmatis illius esse se professores, indicare mihi non audent: persecutionem tamen passi, non quiescunt. Quæ igitur Imperio vestro visa fuerint, edicere mihi dignetur Majestas vestra. Ita ad Trajanum Tiberianus; Atque harum quidem occasione aliquas suppliciorum inducias*

potest, quanta lætitia quantoque gaudio affectus fuerit noster, cum in ipso itinere constitutus

christianis concessisse Imperatorem, cum Antiochiæ adhuc moratus de bello cum Parthis gerendo, consilium caperet, nos docuit in II. Chronicorum libro, JOHANNES MALELA, Antiochenus Scriptor apud USSERIUM, not. in epistol. ad Philadelphenos: Ἐν τῷ δὲ διατεῖναι τραϊανὸν, βασιλέα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, βουλευόμενον τὰ περὶ τῆς πολέμου, ἐμήρυσεν αὐτὸν Τιβεριανὸς, ἡγεμὼν τῆς πρώτης Παλαιστίνῃς ἔθνους ταῦτα. *Interim vero dum Trajanus Antiochie Syriæ commorabatur, de rebus belli quod opus fuerit, decernens, Tiberianus Palestine primæ Præses hæc illi significavit. Deinde, recitatis Tiberiani ad Imperatorem de christianis literis, quas modo adduxi, quid illæ apud eum effecerint, ita recenset: Καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τῆς Φονέυειν τῆς χριστιανῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχῶς ἀρχισι τῷτο ἐκέλευσεν, μὴ Φονέυειν τῶ λοιπῶ τῆς λεγομένης χριστιανῶν, καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς. Præcepit illi idem Trajanus, ut a christianis occidendis cessaret. Similiter autem & aliis undique præfectis præcepit, ut impofterum a cedibus eorum, qui christiani dicebantur, abstinerent. Atque ita indulgentia aliquantula fruebantur christiani. Eadem quoque leguntur apud SVIDAM pag. 496. Edit. Cantabrig. sub voce: Τραϊανὸς* Quam tamen indulgentiam & suppliciorum inducias christianis ab Imperatore concessas, non ad omnes imperio suo subjectas Provincias, sed ad Palæstinam, Syriam & eas Orientis partes, in quibus tunc agebat Imperator, spectasse, monet USSERIVS. Cæterum huc pertinet PLINII Secundi, Bithyniæ Pro-Prætoris insignis illa, quam ad Trajanum de christianis dedit, Epistola, hujusque ad Secundum suum de eodem argumento responso, quarum utramque una cum TERTULLIANI de hoc Trajani Rescripto sententia Capit. II. Apologetic. Oper. pag. m. 3. Actis Martyrii ad-

stitutus suas & aliorum preces divinitus exauditas, pacemque Antiochenæ Ecclesiæ redditam fuisse, didicisset. Testis est ipse in Epistola, quam dedit ad Philadelphicos: Ἀπηγγέλη μοι εἰρηνέυσεν τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας. *Annunciatum est mihi, pacem habere Ecclesiam, quæ est in Antiochia Syria.* Ex interprete Usseriano. Idem quoque sibi faciendum putavit, qui Ignatium effingere volebat in Epistola ad Antiochenos, cujus verba refert CÆSAR BARONIVS *ad ann. 109. §. VI.* dum *levia, inquit, minusque gravia vincula mea Dominus fecit, ubi didicissem vos pacem habere et in omni concordia et corporali et spirituali degere.*

§. XXIV.

Troadem cum delatus esset Martyr, ibi et ad tempus agere permissus alias ad diversos dabat Epistolas, quarum meminit EUSEBIUS *Lib. III. Histor. Ecclesiast. Capit. XXXVI. pag. 86.* Et primam quidem ad Ecclesiæ Philadelphensis christianos, quorum Episcopum, qui Troade eum convenerat, non a se ipso, G neque

jecerunt BOLLANDVS in *Actis Sanctorum ad diem 1. Februarii §. V. pag. 19. sqq.* & JOH. BAPTISTA COTELERIVS *Tom. II. de Patribus Apostol. pag. 179. sqq.*

neque per homines, neque secundum inanem gloriam ad eam dignitatem evectum fuisse, ait in sua ad Philadelphenses Epistola. Troade, quod ad eos scripserit, ea declarant, quæ in fine illius habentur. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἀγάπη τῶν ἀδελφῶν * τῶν ἐν τρωάδι, ὃθεν καὶ γράφω ὑμῖν διὰ Βέρρου πεμφθέντος ἅμα ἐμοὶ ἀπὸ Ἐφεσίων καὶ Σμυρνάϊων. *Salutat vos charitas multorum, qui in Troade, unde et scribo vobis per Burrum, missum mecum ab Ephesius et Smyrneis.* Ex Interprete Usseriano. Eidem nuntio literas quoque ad Smyrneneses eum dedisse, ex fine illarum intelligitur: Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἀγάπη τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐν τρωάδι, ὃθεν καὶ γράφω ὑμῖν διὰ Βέρρου, ὃν ἀπεστείλατε μετ' ἐμῶς ἅμα Ἐφεσίοις τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν. *Salutat vos charitas fratrum, qui in Troade, unde et scribo vobis per Burrum, quem misistis mecum simul Ephesius fratribus vestris.* Ex eodem Usseriano Interprete.

Juncta

* Ἡ ἀγάπη τῶν ἀδελφῶν.) Ita Codicis Medicei lectio apud VOSSIIUM, cui etiam respondet Codex Nydpruccianus. Codex vero Augustanus, quorum utrumque nominat USSERIUS not. 9. in *Epistol. ad Philadelph.*: Ἐν ἀγάπῃ τῶν ἀδελφῶν. Interpres Vetus Vulgatus: *Dilectio fratrum*. Usserianus autem: *Charitas multorum*. Rectius in Epistola ad Smyrnæos, ubi iisdem verbis salutatio hæc concepta legitur, quæ primam hanc ad Philadelphicos statim sequetur in §.

Juncta autem fuerat huic ad Smyrnenses Epistolæ alia ad ipsorum Episcopum, amicissimum sibi Polycarpum*, qui magna affectus
 G 2 laeti-

* Ad ipsorum Episcopum, amicissimum sibi Polycarpum.)
 Post illas Epistolas, quae perperam attributae fuerunt Ignatio, nulla sane est, cujus veritas magis in dubium vocata sit ab eruditis, quam illa ad Polycarpum. Esse hic nonnulla, quae suspectam reddere potuerint Epistolam, vix dissimulabit, qui eam studiose perlegerit. Et ABRAHAMUS quidem SCULTETUS *Medull. Patr. Libr. II. Cap. 3.* eam abjudicare videtur Ignatio. Sed et ipse HALLOIXIUS, Societatis Jesu Theologus, reliquarum omnium Epistolarum propugnator acerrimus, titubanter, dum eam ad Polycarpum vindicare conatur, loquutus, aliqua esse, quae causam suspicionis afferant, nonnulla in eam aliunde irrepsisse, dissimulare non potuit, *in Apolog. pro Scriptis Ignatii Cap. VIII.* Plura tamen longeque majora esse, quae pro veritate illius pugnent, ejusque *γνησιότης* confirmet, existimat ISAACUS VOSSIUS, *nota in hanc Epistolam pag. m. 264. sqq.* Clarissima sunt verba EUSEBII, quorum quidem autoritate, si sane accipiantur, abjudicari nequit Ignatio suo ad Polycarpum Epistola. *Libr. III. Histor. Ecclesiast. Cap. XXXVI. pag. m. 86.* Totam vero rem obscuram aeque ac difficilem reddidit HIERONTIUS, qui, dum raptim, uti interdum solet, interpretatur EUSEBIUM, huic ad Polycarpum Epistolae locum tribuit, qui tamen aperte desumptus fuit ex illa ad Smyrnaeos Epistola; Ac proinde haec HIERONYMI verba ita accipit USSERIUS, ac si nulla peculiaris ad Polycarpum data, intellecta hic ab eo fuisset Epistola, sed illa ad Smyrnaeos, tum eis, tum ipsi praecipue, ut eorum Episcopo, conjunctim inscripta fuisset, eamque sane HIERONTI mentem fuisse, prorsus non dubitat laudatus modo USSERIUS *in*

laetitia Smyrnae adhuc degentem exceperat suum Ignatium. Id vero simul agebat in hac

Dissertation. de Epistolis Sancti Ignatii et Polycarpi Capit. II. innixius imprimis auctoritati AUGUSTO. DUNENSIS HONORII, qui in libro de Luminaribus Ecclesiae, ad Polycarpum Epistolam in censu scriptorum Ignatii plane praetermittendam esse, iudicavit. Ex quibus tandem infert ARMACHANVS, in ea, quae HIERONTMI aetate omnium terebatur manibus, Ignatianarum epistolarum Sylloge, nullam Polycarpo privatim inscriptam extitisse Epistolam, sed illam unicam, quae ipsi cum Smyrnaeis, quorum erat Episcopus, communiter dicata fuisset. Sic quidem HIERONTMVM interpretatur VSSE- RIVS, cujus tamen, HIERONTMI nempe, verba adjecta parenthesi sanari posse, non sine causa existimavit ISAACVS CASAVBONVS, hunc fere in modum: Scripsit ad Philadelphaeos, et ad Smyrnaeos, tum parenthesi adjecta, (et proprie ad Polycarpum commendans illi Antiochensem Ecclesiam) in qua, &c. Ita antecedentibus optime respondebunt, quae sequuntur, et sua vel ex HIERONYMI mente huic ad Polycarpum epistolae utique constabit auctoritas. Haec docet CASAVBONVS vel eo nomine laudatus a Norvicensi Episcopo, RICHARDO MONTACVTIO, qui alias quavis fere data occasione vellicare consuevit CASAVBONVM. Aut si haec frigida nimis tibi videntur, quid obstat, quominus in reddendis EVSEBII verbis HIERONTMVM errasse, dixerim? quo etiam respicit ISAACVS VOSSIVS, loco supra citato. Nec praeterea satis stringunt omnes omnino rationes, quibus ad diluendam γνησιότητα et auctoritatem hujus Epistolae insurgit VEDELIVS, quem nominat VSSE RIVS not. in Epistol. ad Polycarpum. Pseudo-Ignatium ante oculos habebat, cum adversus Ignatium calanum stringeret VEDELIVS; at vero nec Interpretem Usserianum, nec, quod huic

hac Epistola, ut curæ & inspectioni sanctissimi Præsulis, quem Virum Apostolorum præceptis inharentem cognoverat, ut ait EUSEBIUS *l. c.* tanquam bonus & fidelis pastor Antiochenæ Ecclesiæ gregem nuper a se relictum commendaret, omni cura ac diligentia ut illum foveret, impense ab eo efflagitans. Unde manifestum fit, duos hos viros propter Christi confessionem, Evangelii plantationem & veritatis doctrinam familiaritate conjunctos fuisse & necessitudine arctissima. Scripsisset quoque ad reliquas Asiæ Ecclesias, sed subito navem conscendere jussus, quod
G 3

probe respondet. *Mediceum Exemplar*, viderat Vir doctus. Inter Epistolam autem ad Polycarpum, uti est in Interpretē Græco-Vulgato, et inter eam, quæ hodie legitur in Codice Mediceo, mira sane intercedit differentia. Tandem quoque verba ipsius Polycarpi ex sua ad Philippenses Epistola apud EUSEBIUM, *libr. citat. pag. 87. ἐχράψατέ μοι καὶ ὑμεῖς, καὶ Ἰγνάτιος*, aliter intelligi, quam de hac ad se ipsum Epistola, neque possunt, neque debent, quamvis eo hic non desint, quæ opponat VSSERIVS, cujus tamen ut et aliorum, qui veritatem hujus Epistolæ impugnant, argumentis jamdudum satisfecerunt Mr. DUPIN, TILLEMONT, FLEVRT, COTELERIVS, et quem primum nominare debebam, JOANN. PEARSONIVS in *Vindiciis Epistolarum S. Ignatii Cap. VI. Præm.* Sed non patitur instituti ratio diutius immorari iis, de quibus plura differendi et argumenta imprimis VSSERII paulo curatius excutiendi alio loco amplissima dabitur mihi occasio.

quod animo conceperat, perficere non potuit. Hinc ad finem harum ad Polycarpum : Ἐπεὶ (8v) πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις δι' ἡδυνήθην γράψαι, διὰ τὸ ἐξαίφνης πλεῖν με ἀπὸ Τρωάδος εἰς Νεάπολιν, ὡς τὸ θέλημα προτάσσει, γράψας ταῖς ἐμπροσθεν ἐκκλησίαις. Quia igitur omnibus Ecclesiis non potui scribere, quod repente navigaverim a Troade Neapolim, ut voluntas imperat, scribes vicinis Ecclesiis, apud COTELERIUM pag. 43.

§. XXV.

Sic igitur navi impositus vinctus Ignatius Neapolim * primam, quæ ad mare sita occurrit in Macedonia civitatem, tum Philippum inde perducitur, ** quod confirmant Acta Martyrii apud BOLLANDUM & RUI-NARTUM l. c. conf. Mr. TILLEMONT l. cit. Artic. VI. pag. 65. adde BARONIUM ad

* Neapolim.) Est hæc Neapolis in finibus Thraciæ et Macedoniae urbs maritima. Ita S. Paulus et Lucas Act. XVI, 11. 12. navigantes Troade recto cursu venerunt Samothraciam, insulam & urbem maris Ægaei et sequenti die Neapolim, et inde Philippum, quæ est partis Macedoniae urbs, uti quidem observat BOLLANDVS l. c. pag. 27.

** Philippum inde perducitur,) Philippus vel Philippi urbs sita in Macedonia, proxima Thessalonicae et huic subjecta, de qua vide SPANNHEMIUM in Geographia Sacra, Tom. I. Oper. pag. 115. collat. CHRISTOPH. CELLARIO in Notit. Orb. Antiq. Tom. I. p. 1054.

ad ann. 109. pag. 32. §. XVI. Hic vero cum esset, ad Ecclesiæ suæ Antiochenæ christianos literas eum dedisse, ferunt, mox simul alias ad Heronem ejusdem Ecclesiæ Diaconum, Virum pietate in DEum, morumque probitate insignem, ad quem in fine: *Salutant te Episcopi & omnes, qui sunt Philippis, unde & tibi scripsi.* Paucisque interjectis, eum in Antiochenam Ecclesiam successurum sibi esse, vaticinatur: *Esto itaque, inquit, fortis, o Hero, ut heroem ac virum decet; Nam tu induces & educes posthac populum Domini, qui est Antiochia; & non erit Synagoga Domini, sicut oves, quibus non est Pastor;* apud COTELERIUM l. cit. pag. 116. Novam tandem Philippis eum dedisse, ajunt ad Ecclesiam Tarsensem Epistolam, quod nonnulli ex iis, quæ ad finem adjecta fuerunt, harum ad Tarsenses literarum apparere, contendunt: *Salutant vos, ait, Ecclesie Philippensium, unde & scribo vobis.* apud VOSSIUM pag. 81. Posthæc autem Philippis recedens per Macedoniam, Dalmatiam versus a militari custodia perducitur, cum ad Philippenses, quos modo reliquerat, ultimam, autore quidem BARONIO l. c. pag. 32. §. XVII. de Baptismo dedit Epistolam, ita namque, *memores, ait, charitatis vestræ & sollicitudinis, quæ est in Christo, quam ostendistis in nobis: decenter arbitrati sumus,*
scri-

*scribere ad fraternam in Domino unanimi-
vestra dilectionem. vide VOSSIIUM pag. 98.*
Atque hæc quidem omnium Epistolarum, quas
scripsisse, dicunt Ignatium, ultima fuisse vide-
tur atque novissima.

§. XXVI.

Omnes vero in via ab Ignatio ad diver-
sas Ecclesias conscriptæ Epistolæ, ut in unum
corpus collectæ ab interitu vindicarentur &
temporis injuria, opus fuit cura & laboribus
sancti Polycarpi, Smyrnenfis Ecclesiæ Episcopi.
Testis est ipse Polycarpus in sua post Ignatii e
Macedonia abitum ad Philippenfes Epistola,
quam refert EUSEBIUS, *Libr. III. Hist.*
Ecclesiast. Cap. XXXVI. pag. 87. τὰς ἐπιστολὰς
Ἰγνατίου τὰς πεμφθείσας ἡμῖν * ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἄλ-
λας ὅσας εἶχομεν, παρ' ἡμῖν, ἐπέψαμεν ὑμῖν, κα-
θὼς ἐνετείλαθε. Αἱ Ἰουδαὶ ὑποταγμέναι εἰσὶ τῇ ἐπι-
στολῇ ταύτῃ. Ἐξ ὧν μεγάλη ὠφελήθηται δυνήσεσθε.
Περιέχουσι γὰρ πίσιν καὶ ὑπομονὴν, καὶ πᾶσαν οἰκο-
δομήν

* Τὰς ἐπιστολὰς Ἰγνατίου τὰς πεμφθείσας ἡμῖν.)
Ita locum hunc citant EUSEBIUS, NICEPHORUS
libr. III. Cap. XIX. et Graecus Actorum Ignatii Scriptor
anonymus, quem refert VSSERIVS. Haec lectio
genuina est et legitima, pro qua tamen vetus Latinus
Polycarpi Interpres habet, *epistolas Ignatii, quae
transmissae sunt vobis*, apud COTELERIVM *l. c.*
pag. 189. et hac lectione quoque deceptus fuit BARO-
NIVS, *Tom. II. Annal. pag. 32. §. XVIII.*

δομὴν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἀνήγαγον. *Epistolas omnes Ignatii, quas ad me scripsit, & quas-
cunque demum apud nos reperire potuimus,
quemadmodum nobis mandastis, ad vos misimus.
Quas quidem huic Epistolæ subiecimus. Ex iis
magnam utilitatem percipere vobis licebit. Con-
tinent enim fidem, patientiam & cætera, quæ ad
augendum Domini nostri cultum pertinent. In-
terprete HENRICO VALESIO.*

§. XXVII.

Quod vero attinet ad Ignatii Epistolas
sæpius mentionem illarum injicere Seculorum
priorum Patres reique Ecclesiasticæ Scriptores,
IRENÆUM, ORIGENEM, EUSE-
BIUM, ATHANASIUM, HIERONY-
MUM & THEODORETUM, ignotum
esse non potest, qui scripta eorum paulo
curatius pervolutaverit. Illustris quidem Hi-
storix Ecclesiasticæ Scriptor, EUSEBIUS,
Libr. III. Capit. XXXVI. pag. 85. sqq. nec non
HIERONYMUS, quem laudant BA-
RONIUS *ad ann. 109. pag. 33.* & TIL-
LEMONT *l. c. pag. 69.* illarum tantum
mentionem faciunt, quæ datæ sunt Smyrnæ
primum, ac deinde Troadæ, omnes numero
septem, quæ etiam præ reliquis approbantur

a Viris doctis, PETAVIO, VOSSIO, GROTIO, HEINSIO, HAMMONDO, PEARSONIO, Anglis communiter, nec repugnante RIVETO, quod animadvertit FRIDERICUS SPANHEMIUS in *Histor. Ecclesiast.* quæ accessit *Tom. I. Oper. Secul. II. §. X. pag. m. 671.* Sunt illæ nempe ad Ephesios, ad Magnesios, ad Trallenses, ad Romanos, postea, quæ datæ sunt Troade, ad Philadelphicos, ad Smyrneneses & ad eorum Episcopum, Polycarpum; omnes nempe, quas priusquam ex Asia proficisceretur, sanctus Martyr conscripserat. Quæ autem datæ fuerunt ab eo Philippis in Macedonia ad Antiochenos & ad Heronem, Diaconum, quæve ad Tarsenses, eas silentio præterierunt viri modo laudati, sicut &, quæ novissime ab eo scripta fuerat, ad Philippenses epistolam. Proinde non levis exorta fuit eruditis suspicio, spurias esse posteriores & a Pseudo-Ignatio conscriptas, quas etiam inter eas, quæ perperam attributæ fuerunt Ignatio, referre non dubitavit Vir Doctus, ISAACUS VOSIUS, contradicente tamen BARONIO, l. c. qui germanas ac sinceras easdem esse, contendit. Quicquid vero dixerit Purpuratus, non sine causa Ignatio illas abjudicasse videntur eruditi, vel ipso fatente BOLLANDO, qui propria Martyris manu conscriptas

scriptas fuisse, posteriores, convincentibus argumentis probari posse, negat, in *Actis Sanctorum*, loc. cit. §. VI. p. 20. Res satis clara est & evicta, quæ etiam γινώσκοντα illarum in dubium vocandi præcipuam eruditæ causam suppeditavit atque occasionem, ante sextum post Christi nativitatem Seculum a nullo sane aut Patre, aut alio Ecclesiæ Scriptore citatas fuisse; Accedit & hoc, quod stylus & dicendi genus, quo consignatæ fuerunt illæ, abhorreat ab eo, quo genuinus quidem Ignatius, probe autem respondeat illi, quo usus fuit, qui Ignatii Epistolas manu sua adulteravit, Pseudo-Ignatius, utque adeo ab uno eodemque autore & germanas corruptas, & posteriores compositas fuisse, cur dubitemus, causa sit plane nulla. Laudat præterea Epistolam, quam ad Mariam Cassobolitem dedisse, ajunt Ignatium, ut germanam BARONIUS l. c. quam tamen rursus spuriam & a Pseudo-Ignatio consignatam fuisse, jamdudum observatum fuit Viris Doctis, de quo loquuntur imprimis Mr. DUPIN dans sa *Bibliothèque des Auteurs Ecclesiastiques* Tom. I. pag. 41. & TILLEMONT libr. cit. not. 8. qua illustravit *Articul. VII. pag. 454. sqq.* Sunt tandem nonnullæ Latinæ, necdum, quod sciamus, in Græcis Codicibus repertæ, quæ sub Ignatii nomine circumferuntur.

runtur, ad Mariam τὴν Θεοτόκον una, binæ ad Johannem, Evangelistam & Apostolum, receptæ quoque & probatæ ab eruditorum nonnullis, PÉTRO nempe CANISIO, ADRIANO LYRÆO, SIXTO SENENSI, FRANCISCO BIFARIO, quos refert TENTZELIRUS *in Exercitationibus selectis, Exercitat. III. §. VIII. pag. m. 56. conf.* Du PIN *l. c.* quas tamen iterum spurias esse, communi consensu asserunt, qui in examinandis Ignatii Epistolis operam suam collocarunt, Doctores, vel ipso faciente BOLLANDO *l. c.* nec quidem repugnante BARONIO, qui, cum careant Ecclesiæ autoritate, in Apocryphorum non nisi numerum rejiciendas illas esse, docet *Tom. I. Annal. ad annum 48. pag. 372.*

§. XXVIII.

In iis autem Epistolis, quas propria Ignatii manu conscriptas, Martyriique catena nobilitatas, ut egregium antiquitatis thesaurum, ad nostram usque ætatem reservarunt anteriora Secula, non tantum viva Orientalis Ecclesiæ facies, disciplina Ecclesiastica, christianorum mores & res gestæ Ecclesiarum, quasi in tabula eruditæ manus penicillo expressæ

pressæ habentur, sed & ardentissimum simul conservandi puritatem Evangelicam & Ecclesiam Christi ornandi atque amplificandi studium ubique conspicitur. Quæ enim Apostoli christianos docuerant atque tradiderant Asiæ Ecclesiis, quæ eadem Ecclesiæ tradita susceperant, magnaque religione & pietate servaverant, hæc eadem in suis quoque Epistolis memorans & inculcans illis custodienda præscribit Ignatius.

§. XXIX.

Sanctam vero & illibatam ut servarent christiani relictam sibi ab Apostolis eorumque successoribus Evangelii puritatem, vitæ ac morum integritatem fideique christianæ simplicitatem, nullis contaminatam erroribus, a perfidia hæreticorum & Pseudo-Christianorum imposturis & artibus, ut sibi caverent, eos quam diligentissime admonebat, functus ea in re sinceri Pastoris officio, qui gregem sibi commissum a pastu venenato, quantum in se est, arcere conatur. Præter illam enim, quam supra commemoravimus, quæ foris erat, Ecclesiæ persecutionem Trajani, Imperatoris, arbitrio & superstitioso in DEOS suos zelo in orbe Romano grassantem, mirifice

simul vexabat eandem DEi Ecclesiam hæreticorum, qui Evangelii & christianæ doctrinæ puritatem ubique jactitabant, perfidia. In singulis ergo ad diversos datis Epistolis vehementissime suos admonebat sanctus Martyr, ut fugerent impostores, qui dolo malo christianorum quidem nomen circumferrent, sed seductores nonnisi essent, ac pseudo-christiani, qui ex nomine Christi quæstum facerent, fraude circumferentes illius nomen & adulterantes verbum Evangelii, patrantes DEo indigna, & sentientes, quæ cum Christi doctrina pugnarent, in proprium & eorum, qui illis crederent, exitium, habentes perverſam doctrinam peregrini & maligni spiritus, cujusmodi fuisse, docebat Simonis hæresin habentes, Menandrum, Basilidem, Ebionem, Cerinthum eorumque sectatores, Nicolaitas, Theodotum & Cleobolum cum reliquis, qui una cum Evangelio legem servandam, nihilque penitus credendum esse docebant, quam quod in Evangelio, in Archivis servato, scriptum sit, qui Christi incarnationis œconomiam subvertebant, Christi crucem negabant, JESum a Christo dividebant, quique Christum nequaquam nisi per imaginem quandam crucifixum fuisse, mentiebantur, tot denique fabulis & genealogiis nunquam finiendis Evangelii veritatem obscurabant.

bant. Tot ergo impostores eorumque pessimas doctrinas, quibus primarium salutis humanæ fundamentum subvertentes summam inferbant optimi Salvatoris merito injuriam, ut studiose vitarent christiani, omni sane conatu eos admonuisse præclarum hunc Ecclesiæ Doctorem, ejus Epistolæ, quas ad Ephesios, Trallianos, Magnesios, Philadelphicos & Smyrneneses dedit, abunde satis testantur. *conf. simul BARONIUM ad ann. 109. §. XXII. seqq. pag. 34. & qui ejus Annales in Epitomen redegit, ABRAHAMUM BZOVIVM ad ann. 109. Tom. I. pag. m. 193.*

§. XXX.

Magna deinde erat ejus humilitas, quæ tot licet Ecclesiarum Præses, cunctis sese subiciebat, sed & tanta simul, cum catenas gestaret Romain ducendus, ejus magnanimitas, ut, utra major fuerit virtutum illarum? dubium relinquat lectorem atque ancipitem. Quanta humilitate de se sentiat, ostendit hæc ad Trallianos Epistola, apud VOSSIUM pag. 49. ubi inter alia: Ἀγαπῶ μὲν τὸ παθεῖν, ἀλλ' οὐκ οἶδα εἰ ἀξιός εἰμι. *Diligo quidem pati, sed non novi, si dignus sum.* Ex Interprete Usseriano. Et ad Ephesios: Οὐ διατάσσωμαι ὑμῖν
ὡς

Patri, tum inprimis in ea, quam ad Romanos dedit, uti est in Actis Martyrii apud RUINARTUM pag. 19. & apud SMITHIUM cum Interprete Usseriano. In hac enim, cum obtestatus fuisset Ecclesiæ Romanæ christianos, ne iniquo forte abrepti affectu mortem impedirent pro Evangelii veritate & Christi doctrina subeundam, ut in antecedentibus docui, animo tandem generoso & ad perferendam quancunque vim tormentorum paratissimo, ingens suum Martyrii, quo totus flagrabat, desiderium effudit sequentibus: Ἀφ' ὧν εἶναι βορὰν, δι' ὧν ἐνεστὶν Θεῷ ἰπιτυχεῖν. Σίτος εἰμι Θεῷ, καὶ δι' ὀδόντων θηρίων ἀλήθωμαι, ἵνα καθαρὸς ἄρτος εὐρεθῶ τῷ Χριστῷ. *Dimittite me bestiarum esse cibum, per quas est DEO potiri. Frumentum sum DEI, et per dentes bestiarum molar, ut mundus panis inveniar Christi.* Ex Interprete Usseriano apud SMITHIUM pag. 38. Paucisque interjectis: Ὁναίμην τῶν θηρίων τῶν ἐμοὶ ἡτοιμασμένων*, καὶ εὐχομαι ἑτοιμά μοι εὐρεθῆναι**. Ἀ καὶ κολακέυσω συντόμως με κατὰ φαγεῖν, ὅχ' ὥσπ' ἑ τινων δειλαινόμενα ὅχ' ἡψαντο. I Καὶ

* Ἐμοὶ ἡτοιμασμένων.) EUSEBIUS, qui hunc locum adducit, habet τῶν ἐμοὶ ἐτόιμων. HIERONIMUS, quem refert USSERIUS not. in hanc Epistol. quæ mihi preparatae sunt.

** Καὶ εὐχομαι ἑτοιμά μοι εὐρεθῆναι.) Ita METAPHRASTES in Epistola ad Roman. uti est in ejus

Καὶν αὐτὰ δὲ ἄκοντα μὴ θελήσῃ *, ἐγὼ προσβιά-
σομαι. Συγγνώμην μοι ἔχστε, τί μοι συμφέροι, ἐγὼ
γινώσκω.

Actis Martyrii. Interpres Ulfarianus, & oro promptas
mibi inveniri. Apud EUSEBIUM vero legitur,
ὁ καὶ ἔυχομαι σύντομά μοι εὐρεθῆναι *Libr. III.
Cap. XXXVI.* quae lectio quoque habetur non solum
in interpolata ad Romanos Epistola, verum etiam in
ea, quae ex antiqua interpretatione, ex Epistola in-
terpolata & ex SIMEONE METAPHRASTA
confarcinata fuit atque composita, quarum utram-
que nobis reliquit COTELERIUS *Tom. II. de
Patribus Apostolicis, pag. 26. & 27. seqq.* Sed hanc
lectionem, quae non potest non lectorem offen-
dere, multis de causis impugnat ISAACUS VOS-
SIUS in *Animadversion. in hanc Epistolam p. m. 295.*
Quis enim, ait, illud loquendi genus probaverit, ut,
si quis invitet feras, quo cito in ipsum irruant, in-
quiat: ἔυχομαι θηρία σύντομά μοι εὐρεθῆναι.
Quod si quis de brevitate supplicii ea acceperit,
eadem manebunt difficultates. Proinde rejecta hac
EUSEBII aliorumque lectione, fidenter rescriben-
dum esse, docet Vir doctus: Ἄ καὶ ἔυχομαι σύν-
τονά μοι εὐρεθῆναι, bono certe sensu, quo effe-
ratam ferarum rabiem in se concitari postulat Martyr.
Nec quoque aliter legisse videtur RUFINUS no-
minatus a PEARSONIO in *annotat. in Epistol. ad
Romanos*, qui ita transtulit verba: *Quas & ego opto
acriores parari.* Et HIERONIMUS in *Catalogo
Scriptorum Ecclesiasticorum in Ignatio: Quas & oro
mibi veloces esse ad interitum.* Unde hanc VOSSII
lectionem probat HENRICUS VALESIUS in
animadversionibus, quibus illustravit hunc EUSEBII
locum *pag. m. 49.*

* Καὶν αὐτὰ δὲ ἄκοντα μὴ θελήσῃ.) Ita quoque
EUSEBIUS & METAPHRASTES in *Actis
Martyrii*, καὶν αὐτὰ δὲ ἄκοντα μὴ θέλῃ, ut
EUSEBIUS, vel θελήσειεν, ut METAPHRASTES,

γινώσκω. Νῦν ἄρχομαι μαθητῆς εἶναι. μηδὲν με
ζηλώσῃ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων * ἵνα Ἰησοῦ Χριστῷ
ἐπι.

respectu nimirum habito ad τὸ θηρίον, quod præ-
cedit, hoc nimirum sensu: *Si autem fere quasi in-
vite & a naturali rabie cohibere noluerint.* Inter-
pres vetus Vulgatus, *& si ipsæ noluerint.* Melius
adhuc apud RUINARTUM in Actis Martyrii:
Si autem illæ repugnantes noluerint. Interpres Uf-
ferianus legit ἐκόντα, *si ipsæ volentem non velint,*
uti etiam interpolator, illud ad B. Martyrem refe-
rentes, hoc nempe sensu: *Si vero me hoc unice
volentem & avidenti desiderio id fieri cupientem ag-
gredi & fatali morsu appetere noluerint,* uti PE-
ARSONIUS l. c. utra vero lectio illarum vera
sit & genuina, neutra sane rei ipsius auctoritati ali-
quid derogare videtur.

* Μηδὲν με ζηλώσῃ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων.)
Locus satis obscurus & explicatu difficilis. Verba
hæc an priori sententiæ, iisque quæ antecedunt,
annecti debeant, tanquam pars ipsius, an vero
distincta plane sint, & per se absolute explicanda,
id est, de quo eruditi nondum conveniunt. Desi-
derantur illa in METAPHRASTE, sed non in
EUSEBIO: Hic vero legit ζηλώσαι, uti non-
nulli Codices habent, modo infinitivo: quam lectio-
nem quoque retinuit Interpres Ufferianus: *nihil me
zelare visibilibus & invisibilibus,* infinitivum ζηλώσαι
connectens cum eo, quod proxime præcesserat,
νῦν ἄρχομαι μαθητῆς εἶναι, non male quidem,
præsertim si subintelligatur particula conjunctiva ὥστε,
quæ est conjectura JOANN. PEARSONII in
annotat. in Epistol. ad Roman. hoc nimirum sensu:
*Adeo, ut despectis rebus visibilibus & invisibilibus,
nec quicquam horum æmulari & desiderare aut ve-
lim, aut possim, ut Jesum Christum assequar?* HIE-
RONTMUS, mutilata sententia, conjunxit illa

ἐπιτύχω. Πῦρ καὶ σαυρὸς * θηρίων τε συστά-
σεις

cum antecedentibus, τὸ ζηλῶσαι accipiens, ac si esset ζηλῶν aut ζηλώσας, his interim verbis: τῶν ὁρατῶν, quasi a suo Codice abfuiſſent, plane neglectis: *Nunc incipio*, inquit, *esse discipulus, nihil de his, quæ videntur, desiderans.* Sed RUFINUS, Aquilejensis Ecclesiæ quondam Presbyter, quantum quidem ex laxa ejus EUSEBII Versione conjectura perspicere licet, recte separatis his verbis a superioribus, uti etiam separata leguntur in Epistola ad Romanos, quæ est in Actis Martyrii apud RUINARTUM *l. c. pag. 19.* & in Interprete Vet. Vulgato, legit ζηλώσαι modo Optativo, aut ζηλώση modo Conjunctivo, quanquam posteriori huic lectioni longe præferenda sit prior ζηλώσας: *Faceſſat invidia vel humani affectus & nequitie spiritualis ac si voluisset, ut docet SMITHIUS in schol. & annotation. in hanc Epistol. pag. 98. nihil rerum visibilium aut invisibilium mihi invidet aut emuletur gloriam hanc pro Christo movendi, quam tantopere peto.* Eodem fere modo hæc acceperunt probe ab antecedentibus separata, qui sua quoque versione EVSEBIUM interpretati fuerunt, MVS CVLVS & CHRISTOPHORSONVS, quorum verba refert VALESIVS in *animadversionibus* in EVSEBIUM *pag. 50.* Atque hic sensus optime hic quadrare videtur, hinc præ reliquis eligendus, eo quod aptius conveniat verbis B. Martyris. Sua quoque opinione hanc RUFINI interpretationem confirmat HENRICVS VALESIVS *l. c.* qui etiam non incommode hunc locum ita restitui posse, censet: Νῦν ἀρχομαι μαθητῆς εἶναι, μηδέν τε ζηλῶσαι τῶν ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν. At vero contra fidem manuscriptorum, animadvertente laudato SMITHIO *l. c.*

* Πῦρ καὶ σαυρὸς.) Exprimit tormenta christianis illa ætate adhiberi solita, ad quodcunque tamen eorum

σεις * ἀνατομαί, διαιρέσεις ** σκορπισμοὶ ὅτιον,
συγκοπή μελῶν, *** ἀλυσμοὶ ὅλη τῷ σώματι ****

I 3

κακαί

se se paratum esse, ostendit. De Diocletiano
LACTANTIUS, p. m. 1078. Sedebat ipse, atque in-
nocentes igne terrebat.

* Θηρίων τε συζάσεις.) Usserianus Interpres: Con-
gregationes. VALESIVS in EVSEBIO, bestia-
rum impetus.

** Ἀνατομαί, διαιρέσεις.) Hæc in suo Codice non le-
gebat Interpres Usserianus. Desiderantur in ipso
EVSEBIO. Omissa quoque fuerunt ab HIERO-
NTMO, & in versione, s. potius Paraphrasi, qua
EVSEBIUM illustravit RVEINVS. Proinde
delenda hæc esse, monet VOSSIVS not. in hunc
loc. ut superflua & ab interpolatore tantum ampli-
ficationis causa adjecta. Habentur tamen hæ voces in
METAPHRASTE atque vetere Vulgato Inter-
prete Latino, a quo redditæ sunt in singulari: ab-
scissio, separatio.

*** Συγκοπή μελῶν.) Ita quoque in suis Codicibus
legerunt METAPHRASTES, & uterque vetus
Ignatii Interpres, una cum HIERONTMO, nu-
mero singulari. EVSEBIUS vero συγκοπαί
& ex eo RVEINVS vertens, discriptiones, quod
observat VSSERIVS not. in Epist. ad Romanos.

**** Ἀλυσμοὶ ὅλη τῷ σώματι.) Sive ἀλυσμοὶ,
utroque modo scribitur; Lectio proba, quam confir-
mant EVSEBIUS & METAPHRASTES.
Interpres Usserianus vertit: molitiones totius corporis,
tanquam molite farinæ attritiones, a verbo ἀλίσσω,
quod molere significat, vocabuli origine deducta.
VALESIVS contusio totius corporis. Rejicit hanc
lectionem VSSERIVS not. in hanc epistolam,
eamque, quæ in Augustano Codice habetur, ἀλυσμοὶ
probat Vir doctus, quam tamen nullum hic locum ha-
bere, docent PEARSONIVS & SMITHIVS l. cit.

κακαὶ κολάσεις τῷ διαβόλῃ ἐπ' ἐμὲ ἐρχέσθωσαν*,
μόνον ἵνα Ἰησοῦ χριστῷ ἐπιτύχω. Οὐδὲν μοι ὠφελήσει
τὰ τετραπλῆ τῷ κόσμῳ **. Οὐδὲ αἱ βασιλεῖαι τῷ αἰῶ-
νος τέτῃ. Μᾶλλον *** μοι ἀποθανεῖν εἰς Χριστὸν Ἰη-
σοῦν **** ἢ βασιλεύειν τῶν περὶ τῶν τῆς γῆς.
Soy.

* Κακαὶ κολάσεις τῷ διαβόλῃ ἐπ' ἐμὲ ἐρχέσθωσαν)
EUSEBIUS modo simpliciter: κολάσεις, quem
sequutus fuit METAPHRASTES, nisi quod con-
junctionem καὶ retineat. Nonnulli librorum tantum
in singulari, κόλασις, numero verbi simul variato,
uti apud VOSSIVM pag. 59. & COTELERIVM
pag. 76. Interpres autem Usserianus, *male punitio-
nes diaboli in me veniant.* Vetus Vulgatus: *et
damnatio diaboli, omnia in me veniant.* HIERO-
NYMUS, *tormenta*, & RVFINVS, *supplicia*,
quos refert VSSERIVS not. in hanc epistol. Hæ
vero κολάσεις vetustissimis christianis frequenti ser-
mone usurpatæ sunt, cujus rei exempla nonnulla
commemoratur PEARSONIVS l. supra cit. Ce-
terum pro ἐπ' ἐμὲ legit EVSEBIUS εἰς ἐμὲ
ἐρχέσθωσαν, quod idem est.

** Τὰ τετραπλῆ τῷ κόσμῳ.) Ita quoque META-
PHRASTES, *jucunditates mundi.* Sed Interpres
Usserianus πέρατα, *termini mundi*, cum quo con-
sentit Codex Græcus Vulgatus apud COTEL-
ERIVM p. 76.

*** Μᾶλλον) Procul dubio perperam, ut putat SMI-
THIVS in annot. pag. 99. Legendum potius
καλὸν, cum Interprete Usseriano, Interpolatore, In-
terprete veteri Vulgato, & SIMEONE META-
PHRASTE.

**** Εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.) Rectius Interpres Usserianus & In-
terpolator διὰ Ἰησοῦν χριστὸν, *propter Jesum Christum.*
METAPHRASTES, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ;
cum quo facit & vetus Vulgatus Ignatii Interpres, in
Jesu Christo.

*Sertiar bestiis mibi paratis, & oro promptas
mibi inveniri, quibus & blandiar cito me de-
vorare, non quemadmodum quosdam timentes
non tetigerunt. Sed &, si ipsa volentem non
velint, ego vim faciam. Veniam mibi habete:
quid mihi confert, ego cognosco. Nunc incipio
discipulus esse, nihil me zelare visibilibus, &
invisibilibus, ut Jesu Christo fruatur. Ignis &
cruce, bestiarumque congregationes, dispersiones
ossium, concissio membrorum, molitiones totius
corporis, male punitiones diaboli in me veni-
ant: solum ut Jesu Christo fruatur. Nihil mihi
proderunt termini mundi, neque regna seculi
hujus. Bonum mihi mori propter Jesum Chri-
stum, quam regnare super terminos terras.
Ita Interpres Usserianus apud SMITHIUM
& ISAACUM VOSSIUM pag. 58.*

§. XXXII.

Tot ergo inter suos Leopardos, mi-
lites nempe feroces, generosi & constantis
animi suspiria, tanquam rutilantis jam vero
ad occasum se se inclinantis solis radios
nubibus interceptos, per tam immites
distractiones diffundens, ad eam terræ par-
tem,

tem, quæ ad Epidamnum* sita est, pervenit, inque maritimis locis nave inventa, Epidamno solvens per Adriaticum Pelagus ad urbem Rhegium, indeque per fretum Siculum & mare Tyrrhenum five inferius** Puteolos navigavit. Hic quidem exire festinabat Ignatius, Apostoli Pauli vestigiis incessurus, de quo Lucas *Actor. XXVIII, 13. 14.* At irruente vehementissimo vento, laudibus prædicans fratrum illius loci charitatem, ultra navigavit. Hinc prosperis ac secundis ventis unius νυχθημέρας spatium, ad portum tandem Romanorum navis appulsa est, tempusque jam imminuit, quo & Trajani justus sanguinem sitientis, & ipsius Martyris tot molestiarum finem, eamque cum beltiis certamen aggrediendi,

* Quæ ad Epidamnum.) Alter Actorum Interpres apud COTELERIVM pag. 175. reddidit, *Epirum*, quæ est juxta Epidamnium, Græca Epiri voce retenta, ut etiam apud METAPHRASTEN legitur. Igitur tota minore circumnavigata Asia ad Hellespontum usque Seleucia Syriæ, Troadem perductus est Ignatius; ita inde ex Asia in Europam transitu facto totam Septentrionalis Macedoniæ latitudinem peragravit, Neapoli & Philippis Epidamnium usque. Epidamnium vero, mutato nomine, Dyrrachium appellatum fuit. Hinc EVSTATHIVS in Dionysium, quem refert COTELERIUS pag. 166. Ἡ τῆς νέας Ἡπείρου μητρόπολις, ἥ ποτὲ καλεμένη Ἐπίδαμνος, ἦτοί τὸ Δυρράχιον.

** METAPHRASTES: τὸ Ἀδριατικὸν τε καὶ Τυρρηνικὸν πέλαγος διαπλέουσας.

diendi, quo DEUM consequeretur, felicitatem, unice oppetentis desiderio satisfaceret, militibus, qui eum custodiebant, moram ægre ferentibus, quibus tamen argentibus effuse lætatum morem gessisse Episcopum, docent Acta Martyrii apud BOLLANDUM & RUINARTUM.

§. XXXIII.

Superaverat jam itineris sui labores ac molestias Martyr afflictus deportatus Romam, illustrem illam civitatem, quæ præsentis Martyrii testis esse debebat & innocenter effundendi pro Christi doctrina sanguinis; Sistebatur coram præfecto urbis, & appropinquabat jam hora, qua DEO immolanda erat pretiosa hæc victima. Dies ergo cum advenisset opportunus, qui dies festus erat & celebris Romanorum, sicuti jusserat improbum Trajani Imperatoris verbum, bestiis exponendus in medium producebatur Sanctus Ignatius, corpore infirmus, at mente robustus, viribus exhaustus & enervatus, at constantia & in DEUM amore plenus, catenis ligatus, quas tamen diademata sua vocabat & spirituales margaritas, quæ non ad infamiam, sed ad honorem manus suas & pedes constringerent. Concurrente au-

tem universa civitate & in theatro sedente cum
ardentissimo spiritu & oculis jam spectaculum
amantibus, utpote quod ubique annunciasset
fama, cum feris pugnaturum esse Syria Episco-
pum, conversus ille ad populum generoso quo-
dam & inflexibili animo, ut qui gloriaretur vin-
culis suis & ignominia, quam pro Christo pati
cernebatur, Ἄνδρες, ἰνκνιτ, ῥωμᾱῖοι, καὶ τῷ παρ-
όντι ἀγῶνος μοι θιαταί, ἔφάυλῃ τινὸς ἔνεκεν
ἐμοὶ ταῦτα, ἔδὲ πονηρῶν πράξεων ὑπέχοντι δίκην,
ἀλλ' ὥστε θεῷ ἐπιτυχεῖν, ἔπειρ ἔρω, καὶ ἀπλήτως
ἰφίεμαι. *Viri Romani, & praesentes hujus certa-
minis spectatores; non haec mihi sunt, ut luam
pœnas alicujus maleficii, aut sceleratæ alicujus acti-
onis, sed ut DEUM assequar: Cujus quidem teneor
desiderio, & quem cupio insatiabiliter. vid. Acta
Martyrii, quæ habet METAPHRASTES
apud BOLLANDUM l. c. Neque ante
pugnam solum fortis fuit atque magnanimus,
sed cum jam instaret crudelissima mortis mo-
mentum, cum rugientes audiret leones, eadem
constantia DEUM invocavit pro Ecclesiis, pro
persecutionis cessatione, pro mutua fratrum in-
se invicem charitate, invocatoque sæpiusque
reiterato Salvatoris sui nomine, ea, quæ ad
Romanos scripserat, hic repetiisse, dicitur:
Σίτος ἔμει τῷ θεῷ, καὶ δι' ὀδόντων θηρίων ἀλήθουμαι,
ἵνα καθαρὸς αὐτῷ ἄρτι γίνωμαι. *Sum DEI fru-
mentum, & per dentes bestiarum molor, ut fiam
ejus.**

ejus purus panis. Hæc cum dixisset, mox rabiosi leones dimissi eum dilaniabant, carnes & ossa teneriora devorabant, crassiora & firmitiora relinquebant, stillantem sanguinem terra excipiente, lugentibus christianis, qui spectatum frequentes accesserant, & tam sinceri Præsulis mortem, qui pro Evangelii veritate, pro Christi doctrina vitam suam tradiderat, acerbissime ferentibus. Sic tandem meriebatur justus, cum bonum certamen certasset, repositamque sibi gloriosam in cœlis justitiæ coronam triumphans consequiebatur.

§. XXXIV.

Id quoque nonnulli adjiciunt, cor Ignatii excisum fuisse, eo, quod interrogantibus, cur toties iteraret nomen JESU? tam profunde, dixisset, J E S U nomen cordi suo inscriptum esse, ut ab ejus invocatione cessare non possit, inque singulis sectionibus apparuisse J E S U nomen aureis literis exaratum. Hujus quidem rei auctores ultra mille & centum annos post Sancti Ignatii e vita discessum fuisse, videntur VINCENTIUS BELLOVACENSIS, MARTINUS POLONUS, & recentiorum nonnulli, quos refert BOLLANDUS *in Actis Sanctorum l. c. pag. 14.* At vero testes nec veteres

nec probatos habet ea sententia, tacentibus plane Actis Martyrii una cum antiquissimis tum ex Græcis, tum ex Latinis rei Ecclesiasticæ Scriptoribus. Cæterum de anno & die, quo Martyrium consummaverit strenuus ille veritatis confessor, eruditi nondum conveniunt. *

§. XXXV.

* Mirifice vexavit Eruditorum ingenia, quæ de anno, quo certamen cum bestiis aggressus Martyrii coronam adeptus fuit Ignatius, sæpius agitata fuit controversia, in qua dijudicanda diversa semper fuerunt eruditorum judicia. Et eam quidem examinandam sibi sumserunt USSERIUS *not. 39. in Acta Martyrii apud COTELERIUM Tom. II. de Patribus Apostol. pag. 177. seqq.* BOLLANDUS *in Actis Sanctorum ad diem 1. Februar. pag. 18. seqq.* TILLEMONT *dans ses Memoires pour servir a l' Histoire Ecclesiastique Tom. II. Part. II. pag. 74. conf. not. 10, qua illustravit hunc Articulum pag. 456. seqq. vid. ejusdem Histoire des Empereurs Tom. II. Part. I. Historiam Trajani Articuli. XVIII. p. m. 309. seqq.* imprimis vero notas, quibus illustravit Historiam Trajani, *not. 17. qua prolixè differit de tempore & anno, quo in Orientem profectus fuit Trajanus, Tom. II. Part. III. pag. 917. seqq.* JOANN. PEARSONIUS in Dissertatione peculiari, *de anno, quo S. Ignatius a Trajano Antiochie ad bestias fuit condemnatus, quæ accessit Epistolis Ignatii ex editione THOMÆ SMITHI pag. 58. seqq.* CÆSAR BARONIUS *Tom. II. Annal. Ecclesiast. ad ann. 110. pag. 46. 47. cum eo consentientibus, BZOVIO & SPONDANO ad eundem Christi annum, Epitomatoribus. ANTONIUS PAGI in Crit. in Annal. BARONII ad ann. 107. Tom. I. pag. m. 107. seqq.* quorum sane plerique aliis ac diversis Trajani imperii annis Ignatium passum fuisse, docent, paucissimis inter se se convenientibus.

§. XXXV.

Post necem Viri sancti Agathopus Antiochenæ, & Philo, Tarsensis Ecclesiæ Diaconus, qui Ignatio Romam eunti comites itineris fuerant, collectas ejus reliquias Antiochiam retulerunt, universis civitatibus interjectis cum faustis undique acclamationibus in Martyris occursum progredientibus. Ad hunc Martyris reditum spectant ea, quæ in illius encomio ad Antiochenos suos protulit **JOHANNES CHRYSOSTOMUS** *Tom. I. Oper. pag. 506.*

Ὀλίγον ὑμῶν αὐτὸν χρόνον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, καὶ μετὰ πλείονος ὑμῖν θόξης αὐτὸν ἐχαρίσατο. Καὶ καθάπερ οἱ δανειζόμενοι χρήματα μετὰ τόκων ἀποδοῦσιν ἅπερ ἂν λάβωσιν, ἔγω καὶ ὁ Θεός τὸν τίμιον τῆτον θησαυρὸν παρ' ὑμῶν ὀλίγον χρησάμενος χρόνον, καὶ τῇ πόλει δείξας ἐκείνη μετὰ πλείονος ὑμῖν αὐτὸν ἀποδέδωκε τῆς λαμπρότητος. Ἐξεπέμψατε γὰρ ἐπίσκοπον, καὶ ἐδέξαθε μετὰ σεφάνων. *Exiguum ad tempus eum vobis ademit Deus, sed majore cum gloria restituit. Et quemadmodum pecuniam mutuantes, cum fœnore ea reddunt, quæ acceperunt; sic etiam Deus pretiosum hunc thesaurum paulisper suscipiens, ut ostenderet Romæ, majore cum gloria illum vobis retulit. Emisistis enim Episcopum, & Martyrem recepi-*

suscepistis. Hæc ad suos Antiochenos CHRY-
SOSTOMUS, Interprete ZINO. Et hujus
quidem ἀνακομιδῆς & ἐπαρόδῃ, *reportationis*
& *reditus* Ignatii memoriam die XXIX. Janua-
rii celebrant Græci, Latinis ad diem XVII.
Decembris solennitatem hanc referentibus, de
qua prolixè loquuntur USSERIUS *not.* 37. 38.
in Martyrium & BOLLANDUS in *Actis*
Sanctorum l. c. pag. 33. *sqq.*

§. XXXVI.

Posteriori vero ætate superstites illæ
reliquiæ, ossa nempe robustiora, quæ Antio-
chiam deportata in suburbiis ejus extra portam
Daphniticam collocata fuerant, teste HIERO-
NYMO, translata fuerunt, Theodosio juni-
ore, Imperatore, Martyrem majori honore
afficiente, atque templum, quod pridem Dæ-
moniis consecratum fuerat, fortissimo victori
ac Martyri dedicante. Itaque, quod olim genii
publici delubrum fuerat, factum est illa ætate
templum & ædes Ignatii. Hæc autem translatio
secunda fuit, quod confirmant BARONIUS
Tom. V. Annal. Ecclesiastic. ad ann. 438. pag. 686.
& BOLLANDUS l. c. cum ejus reliquias
ingenti pompa curru in urbem invec-tas in
templo deponi, easque solenni apparatu trans-
ferri

ferri iussit Theodosius. Cujus iterata translationis diem Antiochiæ, antequam in Saracenorum potestatem veniret, quolibet anno communis totius populi lætitia solennem, & a Gregorio, ejusdem loci Episcopo, cultu celebriori auctam fuisse, testis est EVAGRIUS *Libr. I. Histor. Ecclesiast. Cap. XVI. pag. m. 274.* Tandem Antiochia superstites illas reliquias iterum Romam deportatas in Ecclesia S. Clementis, una cum corpore ejusdem Pontificis & Martyris reconditas fuisse, docet Martyrologium Romanum, id quod sua quoque assertione confirmant BARONIUS & BOLLANDUS *l. c.* quæ tamen iterata reliquiarum Antiochia Romam translatio, si qua fuit, ad septimum nonnisi Seculum, annum nempe trigesium septimum aut octavum post sexcentesium referenda est, quando sub Heraclio imperio a Saracenis totius Orientis Metropolis civitas capta est, Antiochia. Atque hæc quidem de sancti Martyris vita ejusque glorioso Martyrio dixisse, sufficiat; Quibus simul universo huic labori finem imponimus, DEO pro concessis nobis corporis mentisque viribus grates persolventes humillimas!

FINIS.

ERRATA CORRIGENDA.

Pag. 11. lin. 21. pro factum lege facta. pag. 14. lin.
26. pro Θεόεξ lege Θεοφός. pag. 15. lin. 17.
pro et lege è. pag. 28. lin. 6. pro Mense lege
Mensis. pag. 35. lin. 4. Not. pro μεμαρτυρημένους
lege μεμαρτυρημένους. pag. 36. Not. lin. 5. pro βωί
lege βίω. pag. 39. Not. 5. pro refer lege refert.
pag. 40. Not. lin. 6. pro quæ Mændrum lege quæ
ad Mændrum. pag. 44. lin. 3. pro RUINARTI
lege RUINART. pag. 51. Not. lin. 21. pro
suo lege sua. pag. 52. Not. lin. 2. pro innixius
lege innixus. pag. 60. lin. 7. pro TENTZE-
LIRUS lege TENTZELIUS.

FINIS

Beyer, Christoph

Diss. I. hist. de Ignatio veritatis confessore et martyre

Lipsia 1722

4 Diss. 15#Beibd.3

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10638290-5

VD18 14832453-001